VISIE GROENE GRACHT GENNEP

VISIE GROENE GRACHT

vestingstad Gennep

- concept - 2829.07
november 2014
gemeente Gennep
MTD Landschapsarchitecten

MTD | Zuid-Willemsvaart 142 | postbus 5225 | 5201 GE ´s-Hertogenbosch
T +31 (0)73 6125033 | **F** +31 (0)73 6136665 | **E** mtd@mtdls.nl | **I** www.mtdls.nl

INHOUD

1 inleiding 7

2 ontstaansgeschiedenis 9

3 huidige situatie 13

4 visie 17

plangebied 17
doel van de visie 17
structuurplan 19
stadsmuurzone 19
grachtzone 23
buitenrandzone 25

5 deelgebieden 27

deelgebied 1 29
deelgebied 2 35
deelgebied 3 41
deelgebied 4 45
deelgebied 5 51
deelgebied 6 57

6 bijlage 63

verslag bijeenkomst 25 september 2014 63

colofon 67

1 INLEIDING

Ontwikkelingen in en rondom de historische kern van Gennep staan niet stil. Vanuit de 'Visie Kern Gennep' , het 'Beeldkwaliteitplan Kern Gennep' (maart 2005) en de notitie 'Kansen voor Gennep' (21 maart 2005), hebben reeds meerdere ontwikkelingen plaatsgevonden of staan in de steigers. Hoewel in de genoemde visies en notities het belang en de betekenis van de 'Gracht' als cultuurhistorische structuur en groene ruimtelijke structuur (als contrast met de 'stenige' historische vestingstad binnen de stadsmuur) wordt ingezien, ontbreekt het tot op heden nog aan een concrete visie op de 'Groene Gracht' en acties die de ambities waarmaken.
Daarnaast zijn er op dit moment ontwikkelingen gaande waarbij de inrichting van delen van de 'Groene Gracht' concreet aan de orde zijn, zoals het gedeelte bij het project 'Hart van Gennep' (omgeving Bolwerk, Brugstraat en 'Zandpoort') en bij de Martinustoren (doorsteek en bruggetje naar parkeren buiten de vesting). Verder zijn er vraagstukken aan de orde, zoals de afkoppeling van regenwater en berging daarvan in de gracht, als ook de eventuele uitbreiding van het parkeren buiten/langs de vesting.
Last but not least vormt de 'Groene Gracht' een belangrijk onderdeel in de cultuurhistorische identiteit en beleving van Gennep als geheel, en is zodanig ook gezien vanuit toeristisch oogpunt zeer waardevol.

Om te voorkomen dat actuele en toekomstige ontwikkelingen in en rondom de gracht op een ad hoc wijze aangepakt worden, is een overkoepelende visie op de 'Groene Gracht' van belang. Deze visie zal niet alleen vanuit de (cultuur-)historische aspecten gestalte moeten krijgen maar ook gericht zijn op hedendaagse behoeften en vraagstukken zoals recreatief gebruik, waterberging, beheer en belevingswaarde. De visie op de 'Groene Gracht' zal daarmee gaan aansluiten bij het motto van het beeldkwaliteitplan : 'Vernieuwende Vesting Gennep'.

In de voorliggende visie op de 'Groene Gracht' wordt eerst de identiteit, ontstaansgeschiedenis en de huidige situatie als 'vertrekpunt' beschreven en toegelicht, vervolgens wordt de visie op de Groene Gracht als geheel beschreven, en daarna per deelgebied nader toegelicht met concrete acties en aanbevelingen op korte, middellange en lange termijn.

Gennep
Die Niers
Die
Stadt Horste
2 M. 395 R.
356 R.
Schepen Berghs
510 R.
Schepen Berghs
2.215 R.
Wittwe Bennesen
2 Morgen 487 R.
308 R.
Borgmeister Hoogeboom
532 R.
Erben von der Aha
1 Morgen 530 R.
Herman Jansen
Rath Fiscal
378 R.
Kaufmann Jeffer Evers
318 R.
Kenigl 132 R.
Kenigl 537 R.
Kenigl 434 R.
Kenigl 224 R.
Kenigl 115 R.
Kenigl 231 R.
Kenigl 222 R.
Kenigl 189 R.
Kenigl 102 R.
Kenigl 441
Kenigl 375
Kenigl 376
Kenigl 373
Kenigl 371
Kenigl 372
Kenigl 370
Kenigl 367
Kenigl 316
Kenigl 102 R.
Kenigl 314
Kenigl 317
Kenigl 318
Kenigl 319
Kenigl 440
Kenigl 443
Kenigl 400
Kenigl 396
Kenigl 395
Kenigl 392
Kenigl 391
Kenigl 346
Kenigl 347
Kenigl 349
Kenigl 350
Kenigl 351
Kenigl 352
Kenigl 353
Kenigl 354
Kenigl 355
Kenigl 356
Kenigl 357
Kenigl 358
Kenigl 359
Kenigl 360
Kenigl 361
Kenigl 362
Kenigl 363
Kenigl 364
Kenigl 365
Kenigl 366
Kenigl 368
Kenigl 369
Kenigl 374
Kenigl 377
Kenigl 378
Kenigl 379
Kenigl 380
Kenigl 381
Kenigl 382
Kenigl 383
Kenigl 384
Kenigl 385
Kenigl 386
Kenigl 387
Kenigl 388
Kenigl 389
Kenigl 390
Kenigl 393
Kenigl 394
Kenigl 397
Kenigl 398
Kenigl 399
Kenigl 401
Kenigl 402
Kenigl 403
Kenigl 404
Kenigl 405
Kenigl 406
Kenigl 407
Kenigl 408
Kenigl 409
Kenigl 410
Kenigl 411
Kenigl 412
Kenigl 413
Kenigl 414
Kenigl 415
Kenigl 416
Kenigl 417
Kenigl 418
Kenigl 419
Kenigl 420
Kenigl 421
Kenigl 422
Kenigl 423
Kenigl 424
Kenigl 425
Kenigl 426
Kenigl 427
Kenigl 428
Kenigl 429
Kenigl 430
Kenigl 431
Kenigl 432
Kenigl 433
Kenigl 435
Kenigl 436
Kenigl 437
Kenigl 438
Kenigl 439
Kenigl 442
Kenigl 444
Kenigl 445
Kenigl 446
Kenigl 447
Kenigl 448
Kenigl 449
Kenigl 450
Kenigl 451
Kenigl 452
Kenigl 453
Kenigl 454
Kenigl 455
Kenigl 456
Kenigl 457
Kenigl 458
Kenigl 459
Kenigl 460
Kenigl 461
Kenigl 462
Kenigl 463
Kenigl 464
Kenigl 465
Kenigl 466
Kenigl 467
Kenigl 468
Kenigl 469
Kenigl 470
Kenigl 471
Kenigl 472
Kenigl 473
Kenigl 474
Kenigl 475
Kenigl 476
Kenigl 477
Kenigl 478
Kenigl 479
Kenigl 480
Kenigl 481
Kenigl 482
Kenigl 483
Kenigl 484
Kenigl 485
Kenigl 486
Kenigl 487
Kenigl 488
Kenigl 489
Kenigl 490
Kenigl 491
Kenigl 492
Kenigl 493
Kenigl 494
Kenigl 495
Kenigl 496
Kenigl 497
Kenigl 498
Kenigl 499
Kenigl 500
Kenigl 501
Kenigl 502
Kenigl 503
Kenigl 504
Kenigl 505
Kenigl 506
Kenigl 507
Kenigl 508
Kenigl 509
Kenigl 510
Kenigl 511
Kenigl 512
Kenigl 513
Kenigl 514
Kenigl 515
Kenigl 516
Kenigl 517
Kenigl 518
Kenigl 519
Kenigl 520
Kenigl 521
Kenigl 522
Kenigl 523
Kenigl 524
Kenigl 525
Kenigl 526
Kenigl 527
Kenigl 528
Kenigl 529
Kenigl 530
Kenigl 531
Kenigl 532
Kenigl 533
Kenigl 534
Kenigl 535
Kenigl 536
Kenigl 537
Kenigl 538
Kenigl 539
Kenigl 540
Kenigl 541
Kenigl 542
Kenigl 543
Kenigl 544
Kenigl 545
Kenigl 546
Kenigl 547
Kenigl 548
Kenigl 549
Kenigl 550
Kenigl 551
Kenigl 552
Kenigl 553
Kenigl 554
Kenigl 555
Kenigl 556
Kenigl 557
Kenigl 558
Kenigl 559
Kenigl 560
Kenigl 561
Kenigl 562
Kenigl 563
Kenigl 564
Kenigl 565
Kenigl 566
Kenigl 567
Kenigl 568
Kenigl 569
Kenigl 570
Kenigl 571
Kenigl 572
Kenigl 573
Kenigl 574
Kenigl 575
Kenigl 576
Kenigl 577
Kenigl 578
Kenigl 579
Kenigl 580
Kenigl 581
Kenigl 582
Kenigl 583
Kenigl 584
Kenigl 585
Kenigl 586
Kenigl 587
Kenigl 588
Kenigl 589
Kenigl 590
Kenigl 591
Kenigl 592
Kenigl 593
Kenigl 594
Kenigl 595
Kenigl 596
Kenigl 597
Kenigl 598
Kenigl 599
Kenigl 600
Kenigl 601
Kenigl 602
Kenigl 603
Kenigl 604
Kenigl 605
Kenigl 606
Kenigl 607
Kenigl 608
Kenigl 609
Kenigl 610
Kenigl 611
Kenigl 612
Kenigl 613
Kenigl 614
Kenigl 615
Kenigl 616
Kenigl 617
Kenigl 618
Kenigl 619
Kenigl 620
Kenigl 621
Kenigl 622
Kenigl 623
Kenigl 624
Kenigl 625
Kenigl 626
Kenigl 627
Kenigl 628
Kenigl 629
Kenigl 630
Kenigl 631
Kenigl 632
Kenigl 633
Kenigl 634
Kenigl 635
Kenigl 636
Kenigl 637
Kenigl 638
Kenigl 639
Kenigl 640
Kenigl 641
Kenigl 642
Kenigl 643
Kenigl 644
Kenigl 645
Kenigl 646
Kenigl 647
Kenigl 648
Kenigl 649
Kenigl 650
Kenigl 651
Kenigl 652
Kenigl 653
Kenigl 654
Kenigl 655
Kenigl 656
Kenigl 657
Kenigl 658
Kenigl 659
Kenigl 660
Kenigl 661
Kenigl 662
Kenigl 663
Kenigl 664
Kenigl 665
Kenigl 666
Kenigl 667
Kenigl 668
Kenigl 669
Kenigl 670
Kenigl 671
Kenigl 672
Kenigl 673
Kenigl 674
Kenigl 675
Kenigl 676
Kenigl 677
Kenigl 678
Kenigl 679
Kenigl 680
Kenigl 681
Kenigl 682
Kenigl 683
Kenigl 684
Kenigl 685
Kenigl 686
Kenigl 687
Kenigl 688
Kenigl 689
Kenigl 690
Kenigl 691
Kenigl 692
Kenigl 693
Kenigl 694
Kenigl 695
Kenigl 696
Kenigl 697
Kenigl 698
Kenigl 699
Kenigl 700
Kenigl 701
Kenigl 702
Kenigl 703
Kenigl 704
Kenigl 705
Kenigl 706
Kenigl 707
Kenigl 708
Kenigl 709
Kenigl 710
Kenigl 711
Kenigl 712
Kenigl 713
Kenigl 714
Kenigl 715
Kenigl 716
Kenigl 717
Kenigl 718
Kenigl 719
Kenigl 720
Kenigl 721
Kenigl 722
Kenigl 723
Kenigl 724
Kenigl 725
Kenigl 726
Kenigl 727
Kenigl 728
Kenigl 729
Kenigl 730
Kenigl 731
Kenigl 732
Kenigl 733
Kenigl 734
Kenigl 735
Kenigl 736
Kenigl 737
Kenigl 738
Kenigl 739
Kenigl 740
Kenigl 741
Kenigl 742
Kenigl 743
Kenigl 744
Kenigl 745
Kenigl 746
Kenigl 747
Kenigl 748
Kenigl 749
Kenigl 750
Kenigl 751
Kenigl 752
Kenigl 753
Kenigl 754
Kenigl 755
Kenigl 756
Kenigl 757
Kenigl 758
Kenigl 759
Kenigl 760
Kenigl 761
Kenigl 762
Kenigl 763
Kenigl 764
Kenigl 765
Kenigl 766
Kenigl 767
Kenigl 768
Kenigl 769
Kenigl 770
Kenigl 771
Kenigl 772
Kenigl 773
Kenigl 774
Kenigl 775
Kenigl 776
Kenigl 777
Kenigl 778
Kenigl 779
Kenigl 780
Kenigl 781
Kenigl 782
Kenigl 783
Kenigl 784
Kenigl 785
Kenigl 786
Kenigl 787
Kenigl 788
Kenigl 789
Kenigl 790
Kenigl 791
Kenigl 792
Kenigl 793
Kenigl 794
Kenigl 795
Kenigl 796
Kenigl 797
Kenigl 798
Kenigl 799
Kenigl 800
Kenigl 801
Kenigl 802
Kenigl 803
Kenigl 804
Kenigl 805
Kenigl 806
Kenigl 807
Kenigl 808
Kenigl 809
Kenigl 810
Kenigl 811
Kenigl 812
Kenigl 813
Kenigl 814
Kenigl 815
Kenigl 816
Kenigl 817
Kenigl 818
Kenigl 819
Kenigl 820
Kenigl 821
Kenigl 822
Kenigl 823
Kenigl 824
Kenigl 825
Kenigl 826
Kenigl 827
Kenigl 828
Kenigl 829
Kenigl 830
Kenigl 831
Kenigl 832
Kenigl 833
Kenigl 834
Kenigl 835
Kenigl 836
Kenigl 837
Kenigl 838
Kenigl 839
Kenigl 840
Kenigl 841
Kenigl 842
Kenigl 843
Kenigl 844
Kenigl 845
Kenigl 846
Kenigl 847
Kenigl 848
Kenigl 849
Kenigl 850
Kenigl 851
Kenigl 852
Kenigl 853
Kenigl 854
Kenigl 855
Kenigl 856
Kenigl 857
Kenigl 858
Kenigl 859
Kenigl 860
Kenigl 861
Kenigl 862
Kenigl 863
Kenigl 864
Kenigl 865
Kenigl 866
Kenigl 867
Kenigl 868
Kenigl 869
Kenigl 870
Kenigl 871
Kenigl 872
Kenigl 873
Kenigl 874
Kenigl 875
Kenigl 876
Kenigl 877
Kenigl 878
Kenigl 879
Kenigl 880
Kenigl 881
Kenigl 882
Kenigl 883
Kenigl 884
Kenigl 885
Kenigl 886
Kenigl 887
Kenigl 888
Kenigl 889
Kenigl 890
Kenigl 891
Kenigl 892
Kenigl 893
Kenigl 894
Kenigl 895
Kenigl 896
Kenigl 897
Kenigl 898
Kenigl 899
Kenigl 900
Kenigl 901
Kenigl 902
Kenigl 903
Kenigl 904
Kenigl 905
Kenigl 906
Kenigl 907
Kenigl 908
Kenigl 909
Kenigl 910
Kenigl 911
Kenigl 912
Kenigl 913
Kenigl 914
Kenigl 915
Kenigl 916
Kenigl 917
Kenigl 918
Kenigl 919
Kenigl 920
Kenigl 921
Kenigl 922
Kenigl 923
Kenigl 924
Kenigl 925
Kenigl 926
Kenigl 927
Kenigl 928
Kenigl 929
Kenigl 930
Kenigl 931
Kenigl 932
Kenigl 933
Kenigl 934
Kenigl 935
Kenigl 936
Kenigl 937
Kenigl 938
Kenigl 939
Kenigl 940
Kenigl 941
Kenigl 942
Kenigl 943
Kenigl 944
Kenigl 945
Kenigl 946
Kenigl 947
Kenigl 948
Kenigl 949
Kenigl 950
Kenigl 951
Kenigl 952
Kenigl 953
Kenigl 954
Kenigl 955
Kenigl 956
Kenigl 957
Kenigl 958
Kenigl 959
Kenigl 960
Kenigl 961
Kenigl 962
Kenigl 963
Kenigl 964
Kenigl 965
Kenigl 966
Kenigl 967
Kenigl 968
Kenigl 969
Kenigl 970
Kenigl 971
Kenigl 972
Kenigl 973
Kenigl 974
Kenigl 975
Kenigl 976
Kenigl 977
Kenigl 978
Kenigl 979
Kenigl 980
Kenigl 981
Kenigl 982
Kenigl 983
Kenigl 984
Kenigl 985
Kenigl 986
Kenigl 987
Kenigl 988
Kenigl 989
Kenigl 990
Kenigl 991
Kenigl 992
Kenigl 993
Kenigl 994
Kenigl 995
Kenigl 996
Kenigl 997
Kenigl 998
Kenigl 999
Kenigl 1000

2 ONTSTAANS-GESCHIEDENIS

Het is niet de bedoeling om in het kader van deze visie uitgebreid de ontstaansgeschiedenis van Gennep als geheel te behandelen, er is hierover immers al veel geschreven en onderzocht in de onderliggende visies, zoals het beeldkwaliteitplan. Met name zal de cultuurhistorische betekenis en karakteristieken van de gracht, als ook de aangrenzende stadsmuur en stadspoorten nog eens nader worden toegelicht en gespecificeerd.

Eerste contouren van de vestingstad

In de 14e eeuw zijn de eerste contouren van de Vestingstad Gennep ontstaan, en in die periode zou Gennep ook haar stadsrechten hebben verworven. De bebouwing concentreerde zich toen nog rondom de Nierstraat, Maasstraat, Zandstraat, en kwamen samen op de Markt, het centrale plein in Gennep. De bebouwingen werden beschermd door stadsmuren rondom, en er waren drie stadspoorten die toegang gaven tot Gennep (Zandpoort, Nierspoort, Maaspoort). Oorspronkelijk was er ook nog een kleine noordelijke poort (de Nieuwe Poort), als verbinding naar het Genneperhuis. Buiten de stadsmuur was aan de noord, west en zuidzijde een heuse gracht, met wellicht water gevoed uit de Niers. Aan de oostzijde werd de stad Gennep beschermd door de Niers zelf. Deze situatie heeft lange tijd aangehouden, tot dat de beschermende functie van de stadsmuur en de gracht niet meer nodig was.

prent door Jan de Beijer, 1742

foto Baileybrug over de Niers ca 1946

tekening door Harm Teunissen, 1576

< historische kaart 1732

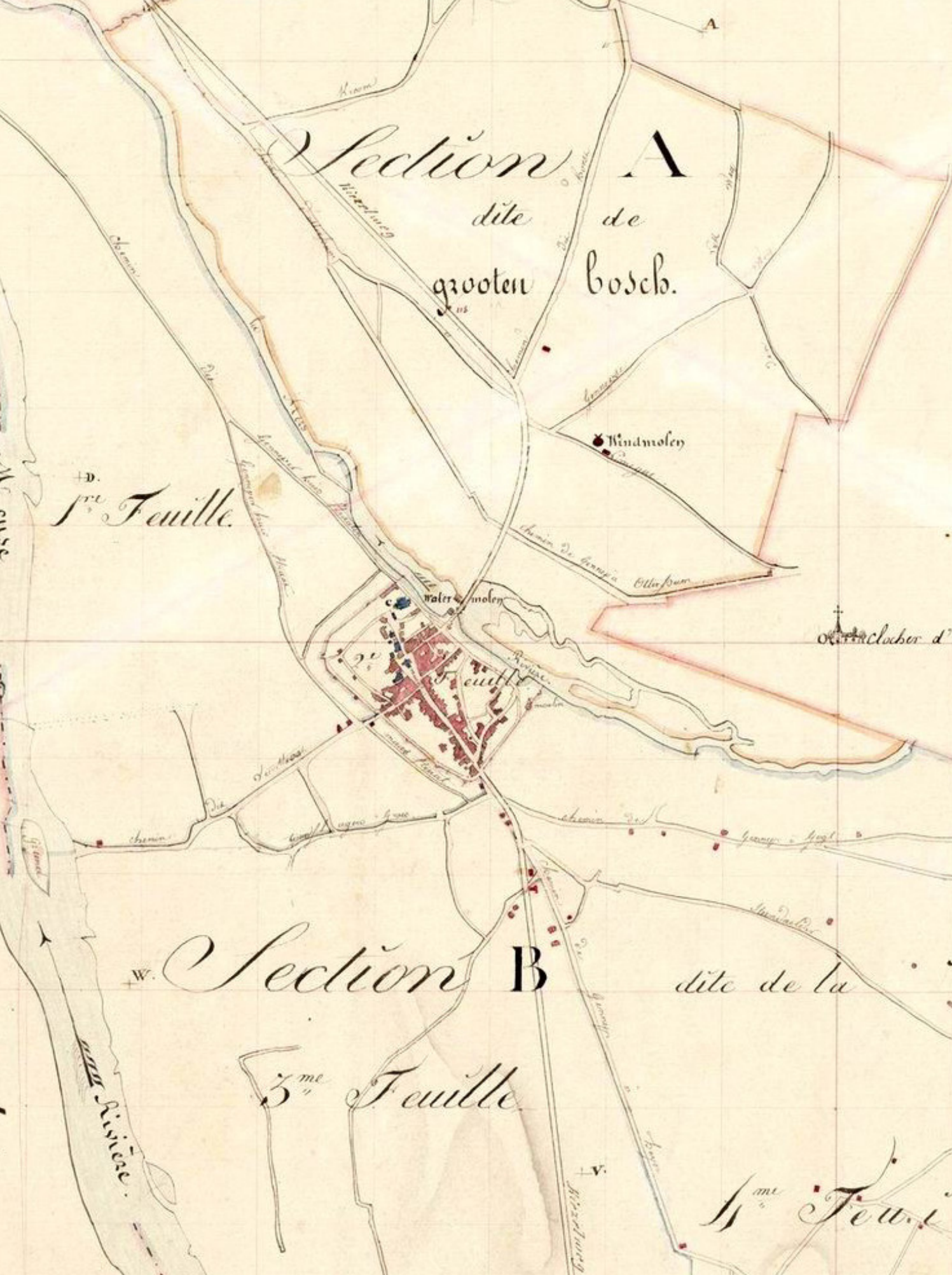
Section A
dite de
grooten bosch.
Windmolen
1re Feuille.
Water molen
2e Feuille
Section B
dite de la
3me Feuille
4me Feu
Rivière.
Clocher d'
A
D.
W.
V.

Delen van de stadsmuur stammen nog uit deze periode, als ook aanzetten van enkele torens. Andere delen van de muur en torens zijn van recentere datum dan wel gerenoveerd, veelal gebouwd op de onderliggende fundering van de oude stadsmuur, maar op enkele plekken ook daarnaast. Bovengronds zijn er geen sporen meer aanwezig van de 3 poorten.
De gracht zelf heeft waarschijnlijk in de loop der tijd verschillende uitvoeringen gekend. Er is sprake geweest van een dubbele gracht en later is de gracht gedeeltelijk gedempt dan wel vlakgetrokken.

Latere ontwikkelingen

Nadat de beschermende functie van de gracht en de stadsmuur in de loop der tijd is komen te vervallen is het gebruik en de verschijningsvorm van de gracht gewijzigd. Ook uit deze latere perioden zijn nog zichtbaar elementen aanwezig, zoals hagen die dienden als afscheiding tussen de voormalige 'tuintjes' en fruitbomen. Meer recent heeft de gracht nieuwe inrichtingen gekregen zoals een speeltuintje, enkele verblijfsplekken en een parkeerterrein langs het Melkstraatje. Het meest recent is de nieuw aangelegde verdiepte gracht tussen het Bolwerk en de stadsmuur ten behoeve van de berging en infiltratie van regenwater (overstort afgekoppeld hemelwaterriool), als onderdeel van het project 'Hart van Gennep'. Het meest zuid-oostelijk gedeelte van de gracht en de stadsmuur (langs de Zuid-oost Wal) is in het verleden verdwenen als gevolg van nieuwe infrastructuur en bebouwingen.

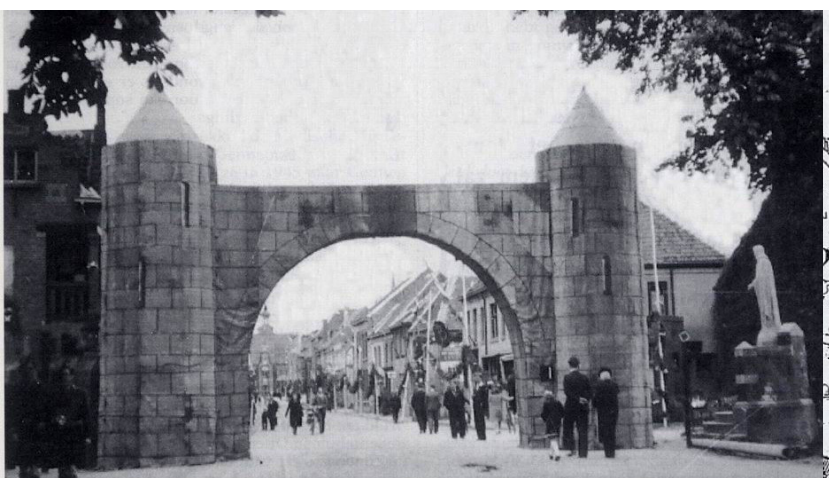

Zandpoort nagebouwd tijdens de bevrijdingsfeesten van 1946

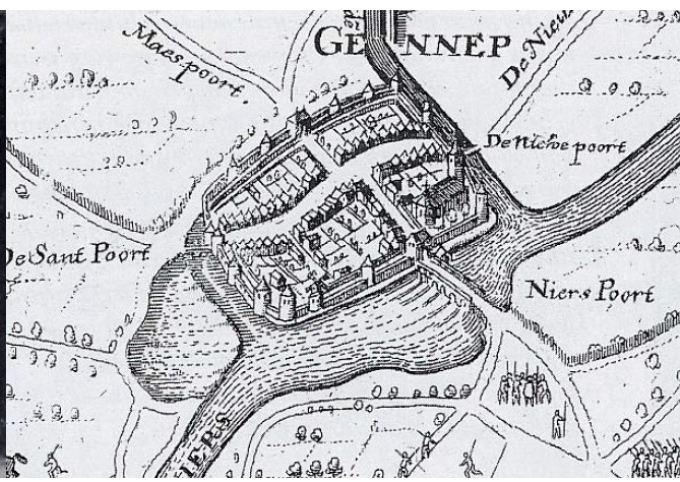

prent Gennep met de 4 poorten

< historische kaart 1821

LOGISTIEK

3 HUIDIGE SITUATIE

De huidige situatie is de resultante van enerzijds nog aanwezige historische elementen en structuren, zoals gedeeltes van de stadsmuur en torens, en anderzijds meer recenter gebruik en inrichting van de gracht als tuintjes, speelvoorzieningen, parkeervoorziening en enkele paden/verblijfsplekken. De lagere ligging van de gracht is op vele plaatsen nog wel zichtbaar (het maaiveld achter de stadsmuur is overal beduidend hoger dan de gracht zelf), maar er zijn veel verschillende situaties van hoogteliggingen in het verloop van de gracht, waardoor een eenduidig en continue ruimtelijk beeld ontbreekt.
Verder is de inrichting van de gracht, als groene omwalling van de vesting, verschillend en gefragmenteerd van aard. Er zijn gedeeltes die strak onderhouden als parkje zijn ingericht terwijl andere gedeelten er verwaarloosd en dichtbegroeid bijliggen. Ook de padenstructuur is onsamenhangend of soms ontbrekend, waardoor een wandeling langs of door de gracht niet goed mogelijk of onduidelijk is. De beplantingen en bomen zijn gevarieerd van aard en enige structuur of betekenis van de beplanting lijkt te ontbreken. Op enkele plaatsen staan overigens wel fraaie beeldbepalende bomen in of langs de gracht.
Ook met betrekking tot de toepassing van verhardingen en straatmeubilair ontbreekt het aan samenhang en eenheid. Aan de binnenzijde van de stadsmuur staat veelal de klassieke lantaarnpaal , maar soms ook nog andere type armaturen. De verharding is veelal gebakken klinkers, maar soms ook nog andere materialen, zoals beton of asfalt. Daarnaast bestaat het toegepaste parkmeubilair zoals banken, afvalbakken en speelvoorzieningen uit een optelsom van verschillende typen en ouderdom waar geen samenhang in is te ontdekken.

< fotocollage knelpunten

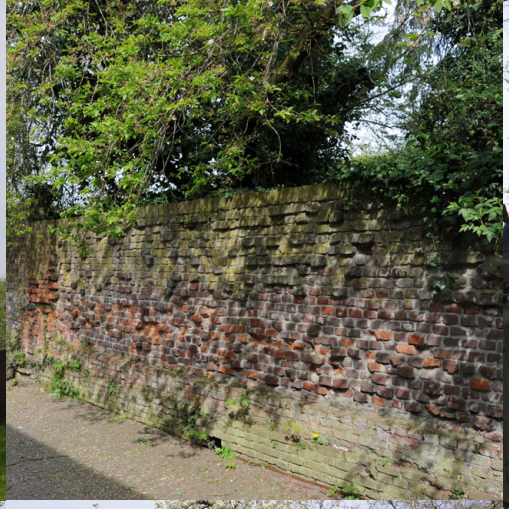

De oude poorten zijn niet meer herkenbaar, en zijn slechts verkeerskundige doorgangen naar het historische centrum. Hooguit een tegeltje in de bestrating is voor de oplettende bezoeker een herinnering aan een van de oude poorten.
Het recent aangelegde parkeerterrein in het Melkstraatje biedt geen meerwaarde aan de gebruiks- en belevingswaarde van de gracht, sterker nog, doet afbreuk aan de beleving doordat de auto's met hun neus naar de gracht gericht staan.
Ook de sociale veiligheid als gevolg van onoverzichtelijke situaties, relatief slechte openbare verlichting en de toegankelijkheid voor ouderen en gehandicapten laat zeer te wensen over.
Kortom: tijd voor een visie en aanpak om de 'Groene Gracht' op korte en langere termijn doelgericht en voortvarend aan te pakken en te verbeteren, waarbij de kwaliteiten van de gracht worden behouden en versterkt maar tegelijkertijd knelpunten worden opgelost.

< fotocollage kwaliteiten

4 VISIE

Plangebied

Het plangebied van de Visie omvat het zuidelijk, westelijk en noordelijk gedeelte van de gracht vanaf de Zandpoort tot aan de Genneperhuisweg, als ook de direct aangrenzende stadsmuur met poorten en torens en de direct daarlangs lopende openbare ruimte aan de binnenzijde van de stadsmuur. Aan de buitenkant van de gracht wordt ook de aangrenzende wegenstructuur en het aldaar aanwezige parkeren meegenomen in de visie. (zie tekening Plangebied)

Doel van de visie

De visie voor de 'Groene Gracht' beoogd de volgende doelen:

- versterken van de cultuurhistorische kenmerken, ruimtelijke structuur en identiteit van Gennep als geheel en de grachtzone in het bijzonder, zoals verdiepte ligging, muren, poorten, torens en kenmerkende beplanting;
- versterken van het contrast tussen het open en groene karakter van de gracht buitenom en de compacte bebouwing en stratenpatroon van de historische kern binnen de stadsmuur;
- versterken van de ruimtelijke structuur, samenhang en herkenbaarheid van de gracht als één entiteit;
- versterken van de algehele belevingswaarde en toeristische aantrekkelijkheid;
- versterken van de gebruikswaarde van de 'Groene Gracht', zoals wandelen, verblijven, ontmoeten, recreëren, spelen, educatie en ruimte voor evenementen en dergelijke;
- verbeteren van de wegen- en padenstructuur voor zowel auto's, fietsers en voetgangers alsmede parkeervoorzieningen (kwantitatief en kwalitatief), waarbij met name ook de toegankelijk voor ouderen en gehandicapten verbeterd dient te worden;
- verbeteren van de sociale veiligheid;
- verbeteren van speelvoorzieningen/-mogelijkheden;
- rekening houdend met beheersaspecten (eenvoudig te beheren, geen structurele verhoging van beheerskosten);
- rekening houdend met het beleid van de gemeente ten aanzien van afkoppelen, bergen en infiltreren van hemelwater;
- versterken van de ecologische waarden als ook de natuurlijke diversiteit en natuurbeleving;
- rekening houdend met duurzaamheidaspecten qua materiaalgebruik en onderhoud.

< aanduiding plangebied

Structuurplan

Vertaling van de bovengenoemde visie en doelstellingen zijn vastgelegd in een structuurplantekening, waarin de belangrijkste ingrepen en (her-)inrichtingsvoorstellen zijn weergegeven. De structuurplantekening is onderverdeeld in 3 samenhangende zones:

- stadsmuurzone
- grachtzone
- buitenrandzone

Per zone worden de belangrijkste beoogde doelstellingen en ingrepen nader toegelicht. In hoofdstuk 5 (deelgebieden) worden vervolgens de samenhangende planuitwerkingen per deelgebied nader toegelicht.

Stadsmuurzone

De stadsmuurzone omvat de stadsmuur, de torens, de stadspoorten en de openbare ruimte direct langs de binnenzijde van de stadsmuur.
De stadsmuur heeft verschillende verschijningsvormen in hoogte, vorm en ouderdom. Deze verscheidenheid maakt de beleving van de stadsmuur interessant, vaak met zicht op de gracht maar soms ook niet. Een wandeling langs de stadsmuur is een belevenis op zich. Openingen in de stadsmuur waren er in principe alleen ter plaatse van de poorten. Op enkele plaatsen zijn in het verleden extra openingen ontstaan vanuit de wens en noodzaak van verbindingen naar de andere zijde van de gracht. Er zijn echter ook doorgangen die geen aanwijsbare reden/functie hebben. Deze doorgangen kunnen dichtgemaakt worden, zodat de continuïteit van de stadsmuur wordt versterkt. De route langs de stadsmuur loopt vanaf de Zandpoort tot aan de aansluiting van de Noordwal op de Doelen. Overwogen en onderzocht kan worden de route langs de muur door te laten lopen tot aan de nieuwe doorsteek ('Nieuwe Poort'). Hiervoor dient een gedeelte van de bouwkavel aangekocht te worden. Vervolgens kan de route via het nieuw ingerichte Martinustorenplein en de begraafplaats doorgetrokken worden tot aan de Genneperhuisweg (en in de toekomst aansluitend bij de ontwikkeling langs de Niers). Met betrekking tot de torens en poorten kan per situatie bekeken worden wat de mogelijkheden zijn om deze te herstellen danwel ruimtelijk of visueel te versterken. In hoofdstuk 5 wordt per deelgebied nader ingegaan op de opties en mogelijkheden per onderdeel van de stadsmuur, poorten en torens. De locaties van de poorten en torens zijn bij uitstek ook geschikt om ingericht te worden als verblijfsplekken en uitzichtpunten over de gracht.

< aanduiding stadsmuurzone

Op sommige plaatsen staat de muur niet meer op de oorspronkelijke plek, maar is verschoven richting de gracht. Teneinde de oorspronkelijke ligging van de stadsmuur zichtbaar te maken kan een afwijkend materiaal (natuursteen, staal) in de verharding worden aangebracht.
De inrichting van de openbare ruimte langs de stadsmuur is niet overal consequent met dezelfde verhardingsmaterialen en straatmeubilair uitgevoerd. De beoogde materialen voor deze zone zijn gebakken klinkers en de klassieke paaltop armatuur, zoals ook al in de historische kern toegepast. Dit geldt ook voor overig meubilair zoals zitbanken en afvalbakken. Ook detailleringen van bestratingen als ook de oplossingen van afwateringen dienen volgens zelfde principes te worden toegepast.
Eventueel kunnen langs de stadsmuur informatiepanelen worden geplaatst die uitleg geven over bijzonderheden en wetenswaardigheden.
Direct langs de stadsmuur staan soms zowel aan de binnenzijde als de buitenzijde van de muur beeldbepalende bomen. Deze bomen versterken het historische karakter van het gebied, en dienen te worden gekoesterd. Op enkele plaatsen kunnen nieuwe bomen worden aangeplant die in de toekomst dit karakter waarborgen.

Grachtzone

De grachtzone omvat het groengebied tussen de stadsmuur en de wegen- en padenstructuur langs de buitenzijde. In de huidige situatie is de ruimtelijke inrichting en profilering van het maaiveld gefragmenteerd en onsamenhangend. In de visie wordt beoogd een verdiepte ligging van de gracht alsmede een asymmetrisch profiel (steiler aan de stadsmuurzijde en flauwer aan de buitenzijde) te versterken en meer op elkaar aan te laten sluiten over de gehele lengte van de gracht. Per situatie kan de diepteligging van de gracht nader bepaald worden (afhankelijk van ondermeer de bestaande situatie, bomen en waterbergingsvraagstukken). Ter plaatse van doorsnijdingen van de gracht, zowel bij historische situaties als bij de Maaspoort, als ook bij recentere doorsnijdingen dient het profiel van de gracht zo ver mogelijk doorgetrokken te worden tot aan de doorsnijding.
In bijzondere gevallen, zoals bij het bestaande trapveldje en het gebiedje met oude hagen en fruitbomen, dienen passende oplossingen voor de profilering geboden te worden rekening houdend met de gebruiksmogelijkheden en waardevolle bestaande beplantingen..
Dichte beplantingen en bosschages dienen te worden verwijderd zodat de openheid en ruimtelijke samenhang van de gracht als geheel wordt versterkt. De inrichting van het maaiveld van de grachtzone bestaat uit gras. Door middel van maaibeheer kan onderscheid gemaakt worden tussen intensief gemaaide delen (eerste meters langs de buitenrand), en extensief gemaaide delen (overige gedeeltes van de gracht). Een (avontuurlijk) wandelpad door het lagere gedeelte van de gracht kan gemarkeerd worden door een intensief gemaaide strook en/of een halfverharding.
De bomenstructuur in de grachtzone dient rekening te houden met de groeiomstandigheden ter plaatse. In lager en daardoor nattere gedeelten kunnen soorten gebruikt worden als els, wilg en es. Op de hogere gedeelten kunnen ook bloesembomen en soorten als iep, eik en haagbeuk gebruikt worden. Incidenteel kunnen ook bomen met bijzondere sierwaarden (blad, kleur, bloei, habitus) toegepast worden voor extra belevingswaarde. Te denken valt aan: sierkersen, esdoorn soorten en bomen met bijzondere bladvormen als acacia, hemelboom en pauwlonia. Het toepassen van bomen mag niet het open ruimtelijke beeld van de gracht verstoren. Aantal en soort zal op een evenwichtige wijze in een nader uit te werken beplantingsplan moeten worden bepaald voor de totale gracht.
De grachtzone is bij uitstek geschikt voor (natuurlijk-)spelen. In tegenstelling tot de huidige speelvoorzieningen op één plek, kan het spelen verdeeld worden in de gehele gracht. Materiaalgebruik en vormgeving van de speelvoorzieningen dienen afgestemd te worden op het natuurlijke en historische karakter van de gracht.

< aanduiding grachtzone

Buitenrandzone

De buitenrandzone omvat de buitenste groene rand van de gracht als ook de aangrenzende infrastructuur. Voorgesteld wordt om langs de volledige buitenrand van de gracht een vrijliggend voetpad te situeren, dat enerzijds aansluit op het plein bij het Bolwerk en anderzijds aansluit bij de parkeerplaats langs het Melkstraatje tot aan de toekomstige ontwikkeling langs de Niers. Hierdoor krijgt de gracht een herkenbare grens en wordt er tevens een continue voetgangersverbinding geboden langs de buitenzijde van de gracht. Dit pad is voorzien van goed beloopbare en berijdbare verharding waar ouderen en gehandicapten gebruik van kunnen maken. Langs het pad komt een goede openbare verlichting voor de sociale veiligheid. Type verlichting dient aan te sluiten bij de reeds gekozen verlichting van het project "Hart van Gennep'.

Het nieuwe voetpad ligt vrij in het gras en wordt begeleidt aan de buitenzijde door een laan van beukenbomen. Deze bomenrij is voor een groot gedeelte al aanwezig en kan worden aangevuld waar nodig.

Daarnaast omvat deze zone de infrastructuur voor de ontsluiting van de aangrenzende woningen, de verbinding naar het parkeerterrein aan de Zuidwal, de verbinding naar het centrum via de Maaspoort en de ontsluiting naar het parkeerterrein langs het Melkstraatje. Voorgesteld wordt om de behoefte aan extra parkeerplaatsen buiten de Vesting op te lossen in het verlengde van de reeds aangelegde parkeerplaats langs het Melkstraatje. De ruimtelijke en landschappelijke inpassing van zowel het bestaande als nieuwe gedeelte van het parkeren dient verbeterd te worden. Voorgesteld wordt om het parkeren en rijden om te draaien, waardoor de auto's zo ver mogelijk van de gracht af komen te staan. Een lage haag tussen de gracht en het parkeerterrein zorgt er voor dat het beeld van geparkeerde auto's zoveel mogelijk verzacht wordt. Enkele bomen tussen de parkeerplaatsen bieden het geheel een zo groen mogelijk karakter.

De ontsluitingsroute voor het parkeren langs de buitenrand van de gracht zou een doorgaand karakter kunnen krijgen, vanaf het Straatje, via de Maaskempweg, direct aansluitend op het Melkstraatje. Het tweede gedeelte van de Maaskempweg (richting Gennerperhuisweg) wordt daarmee een ondergeschikte aansluiting op het Melkstraatje.

< aanduiding buitenrandzone

5.
6.
4.
3.
2.
1.

5 DEELGEBIEDEN

De Groene Gracht is opgedeeld in 6 deelgebieden, die in dit hoofdstuk separaat worden toegelicht met betrekking tot de volgende onderwerpen:

- beplanting
- profilering maaiveld
- maaibeheer
- speelvoorzieningen
- stadsmuur, poorten en torens
- inrichting openbare ruimte

< aanduiding deelgebieden

A
A

5.1 Deelgebied 1

Dit deelgebied omvat het meest zuidelijke gedeelte van de gracht, gelegen tussen de Oostwal en het Bolwerk, en aansluitend op het nieuwe plein bij de Zandpoort en de Brugstraat. Dit gebied wordt in het voorjaar en de zomer van 2014 uitgevoerd in het kader van het project 'Hart van Gennep'. In dit project zijn de contouren en hoofdlijnen van de inrichting van de gracht al bepaald. Er zijn echter nog een paar aandachtspunten en keuzes te maken, die in het kader van deze visie bepaald kunnen worden.

Beplanting

In de visie op de Groene Gracht is aangegeven dat er in de gracht een verschil dient te zijn tussen de bomen langs de stadsmuur en de bomen in de gracht zelf. Vanuit deze uitgangspunten wordt voorgesteld om enkele nieuwe bomen direct langs de stadsmuur te plaatsen, in aanvulling op reeds bestaande bomen.

Het groene karakter van de gracht direct langs het Bolwerk verdient grote aandacht gezien de maat en schaal van het gebouw. Een combinatie van bomen van de eerste grootte, zoals es, iep en wilg met bomen van de tweede grootte, zoals berk, els en kers, levert enerzijds een gevarieerd beeld en anderzijds voldoende vergroening en verzachting. Het aantal en de posities van bomen dienen in het werk bepaald te worden, rekening houdend met uitzicht en privacy.

Ter plaatse van de Zandpoort (langs de Zandstraat) zijn 4 bomen gesitueerd. Voorgesteld wordt om de herkenbaarheid van de poort ondermeer te versterken door het toepassen van 4 in het oog springende bomen die de poort visualiseren. Gedacht kan worden aan rode beuken.

Profilering maaiveld

De diepteligging en profilering van het maaiveld is al bepaald en uitgevoerd in het kader van het project 'Hart van Gennep'. Dit gedeelte heeft een vrij diepe ligging als gevolg van de randvoorwaarden voor het bergen en infiltreren van hemelwater. In aanvulling op het reeds aangebrachte profiel dient een natuurlijke wandelroute in de gracht uitgezet te worden. De benodigde breedte van een dergelijk pad is gering, ongeveer 1 meter breed. In overleg met de afdeling beheer van de gemeente kan bepaald worden of het pad in halfverharding dan wel door het maaibeheer zichtbaar gemaakt wordt.

< kaart deelgebied 1

Maaibeheer

Voor de totale gracht wordt een extensief maaibeheer voorgesteld, met als doel het natuurlijke karakter van de gracht te versterken als ook een bijzondere belevingswaarde (kruiden, bloemen, insecten etc.) te verkrijgen. Alleen ter plaatse van bijzonder gebruik, zoals speelveldjes en een zone van ongeveer 2 meter langs paden wordt intensief gemaaid. Het meest zuidelijke gedeelte van de gracht, grenzend aan de tribune/treden naar het plein wordt wel intensiever gemaaid zodat dit gedeelte ook ingezet kan worden voor evenementen.

Speelvoorzieningen

Vanuit de visie wordt voorgesteld om door de hele gracht heen natuurlijke/avontuurlijke speelelementen/speelaanleidingen te situeren. Ook in dit gedeelte van de gracht is dat mogelijk. Gedacht kan worden aan een aantal grote keien/rotsblokken, die toch al nodig zijn bij de uitstroomopeningen van het hemelwaterriool.

Stadsmuur, poorten en torens

In het project 'Hart van Gennep' is al voorzien om de stadsmuur in dit deelgebied aan te pakken, zoals het dichtmaken van ongewenste openingen, en het verlengen van de muur tot en met de tribune. Het laatste gedeelte van de muur staat echter niet op de oorspronkelijke plaats van oude stadsmuur. Er dient nog nader te worden bepaald in welke materialisatie dit nieuwe gedeelte van de muur moet worden uitgevoerd, mogelijk in combinatie met een kunstproject. Het zichtbaar maken van de oorspronkelijke ligging van de stadsmuur kan plaatsvinden door middel van een afwijkend of bijzonder materiaal in de bestrating. Op basis van archeologisch onderzoek dient de ligging van de muur en de poort in kaart gebracht te worden. Afhankelijk van de positie in de openbare ruimte en het gewenste beeld kan de muur en/of poort visueel dan wel ruimtelijk tot uiting worden gebracht. Nader onderzoek en ontwerpuitwerking dient hiervoor plaats te vinden binnen het project 'Hart van Gennep'.
Ter plaatse van het huidige trafo-gebouwtje heeft in het verleden een toren gestaan. Onderzocht kan worden of de uitstraling (vormgeving en materiaalgebruik) van dit gebouwtje aangepast kan worden zodat de herkenbaarheid als voormalige positie van de toren versterkt wordt.

werk in uitvoering

huidige situatie verblijfsplek

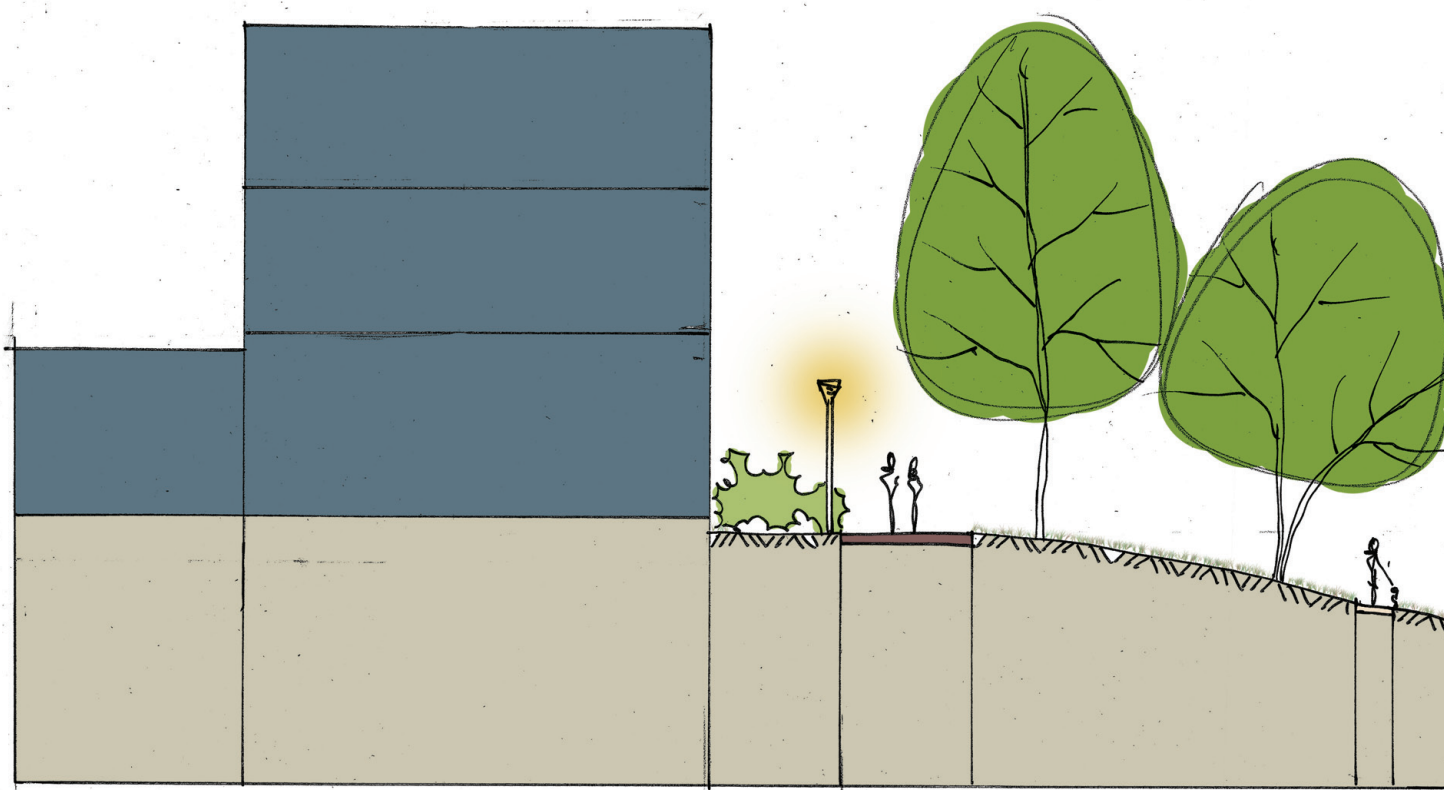

doorsnede A-A

Inrichting openbare ruimte

Aan de binnenzijde van de stadsmuur (Zuidwal) wordt in het kader van het project 'Hart van Gennep' de openbare ruimte heringericht. Deze herinrichting sluit aan bij de uitgangspunten van de visie voor de Groene Gracht. Verharding: gebakken klinkers

Verlichting: klassieke lantaarn. Langs het Bolwerk is een voetpad voorzien binnen het lopende project.

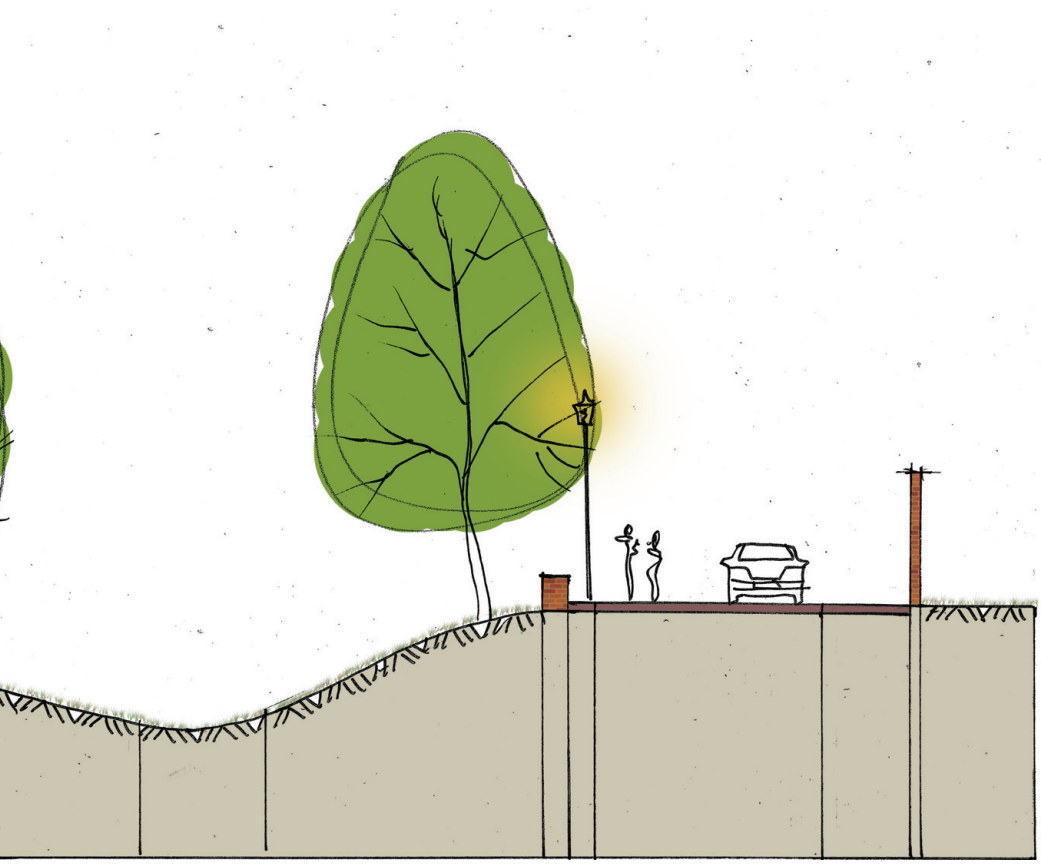

A
A

5.2 Deelgebied 2

Dit deelgebied omvat het gedeelte vanaf deelgebied 1 tot aan de Maaspoort.
In de huidige situatie is de gracht ingericht als parkje, met verblijfsplekken en enkele zitgelegenheden. Deze verblijfsplekken worden ontsloten via paden vanaf het Straatje.
In combinatie met het voornemen om dit gedeelte van de gracht ook in te zetten als waterberging voor het afkoppelen van hemelwater, kan het gebied gedeeltelijk heringericht worden, rekening houdend met de uitgangspunten van de visie.
De volgende ingrepen worden daarbij voorgesteld:

Beplanting
In dit gebied staan al meerdere (grote) bomen. Het streven is om zoveel mogelijk van de bestaande bomen te handhaven. Enkele bomen dienen echter te worden verwijderd (of verplant) ten behoeve van de gewenste profilering van het maaiveld. Ter compensatie kunnen enkele nieuwe bomen worden aangeplant.
Langs het Straatje dient de rij beuken te worden aangevuld met nieuwe beuken tot aan het Bolwerk.

Profilering maaiveld
Gezien de gewenste continuïteit en samenhang van de totale gracht dient het maaiveld meer verdiept te worden aangelegd, volgens de beoogde principes; steiler aan de kant van de stadsmuur en flauwer aan de buitenzijde. De exacte diepteligging dient bepaald te worden vanuit de waterbergingsfunctie. In ieder geval moet dit gedeelte van de gracht geleidelijk gaan aansluiten bij de reeds aangelegde verdiepte gracht in deelgebied 1. In het verdiepte gedeelte van de gracht wordt conform deelgebied 1 een natuurlijk wandelpad gesitueerd. Ter plaatse van de verkeerskundige doorsteek naar het parkeerterrein aan de Zuidwal dient een oplossing geboden te worden voor de zijkanten van deze doorsteek, bijvoorbeeld door een stalen of betonnen rand, aangezien het hoogteverschil tussen de gracht en de rijweg groter wordt.

< kaart deelgebied 2

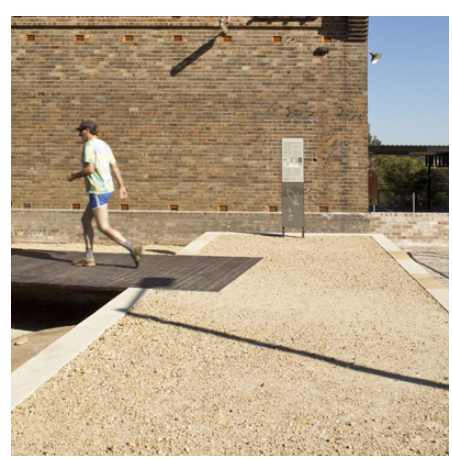

Maaibeheer
Conform deelgebied 1, echter met aanvulling dat de berm tussen het nieuwe voetpad en het Straatje in zijn geheel intensief gemaaid dient te worden.

Speelvoorzieningen
Conform de visie kunnen verspreid in dit gedeelte van de gracht natuurlijke/avontuurlijke speelvoorzieningen worden aangebracht.

Verblijfsmogelijkheden
De bestaande verblijfsplekken langs de buitenzijde van de stadsmuur worden verwijderd. Hiervoor in de plaats kunnen enkele banken langs het nieuwe voetpad aan de buitenzijde van de gracht worden geplaatst.

Stadsmuur, poorten en torens
In dit gedeelte zitten enkele openingen/doorsteken in de muur die dichtgemaakt dienen te worden, zodat de continuïteit van de muur wordt versterkt. Alleen de verkeerskundige doorsteek naar het parkeerterrein bij de Zuidwal zal worden gehandhaafd. Er zijn twee plekken in de stadsmuur waar ooit een poort schijnt te hebben gestaan. Deze locaties zouden zichtbaar gemaakt kunnen worden door de contouren te reconstrueren. Tevens kunnen hier verblijfsplekken of uitzichtpunten van gemaakt worden. Een bijzonder opgave betreft de overgang tussen de Zuidwal en het parkeerterrein. Deze grote opening in de rand langs de Zuidwal past niet bij de schaal en maat van de historische kern van Gennep. Daarnaast is de inrichting en uitstraling van dit gebied te functioneel en verkeerskundig. Voorgesteld wordt om door middel van een bomenrij en een haag de 'opening' te dichten en de uitstraling te verbeteren/verzachten. Eventueel kan dit ook middels een gebouwde constructie (pergola/rasterwerk met klimplanten o.i.d.)

huidige situatie deelgebied 2

huidige situatie parkeerterrein De Poel

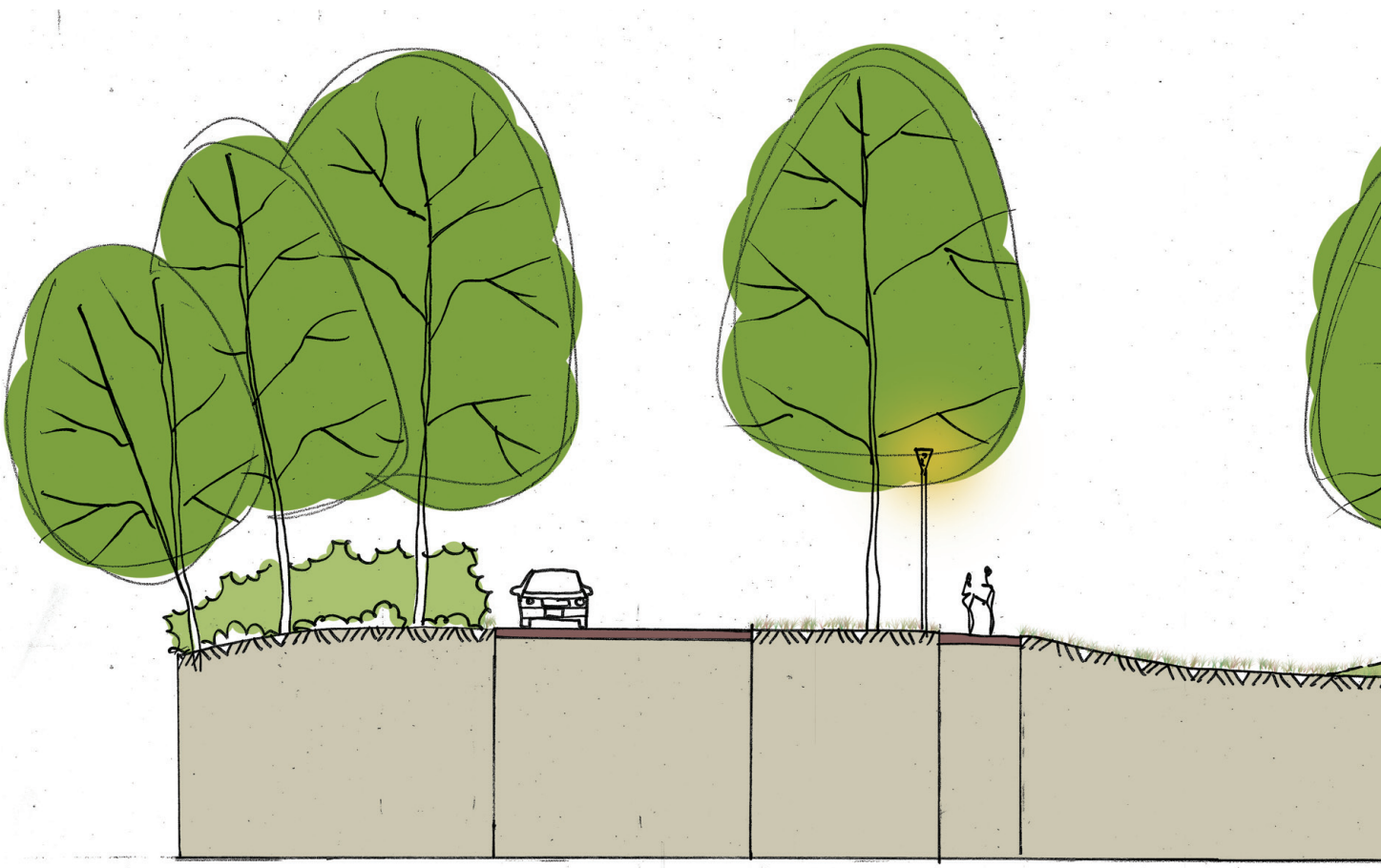

doorsnede A-A

Inrichting openbare ruimte

Conform de uitgangspunten van de visie dient de verharding langs de binnenzijde van de stadsmuur overal te bestaan uit gebakken klinkers. Waar nodig dienen verhardingen vervangen te worden. Het zelfde geldt voor de verlichtingsarmaturen (vervangen van armaturen door de klassieke lantaarn).

Het pad langs de buitenzijde van de gracht dient nieuw aangelegd te worden. Het pad dat nu direct langs het Straatje loopt komt daarmee te vervallen. Verlichting langs dit pad sluit aan bij de keuze van deelgebied 1.

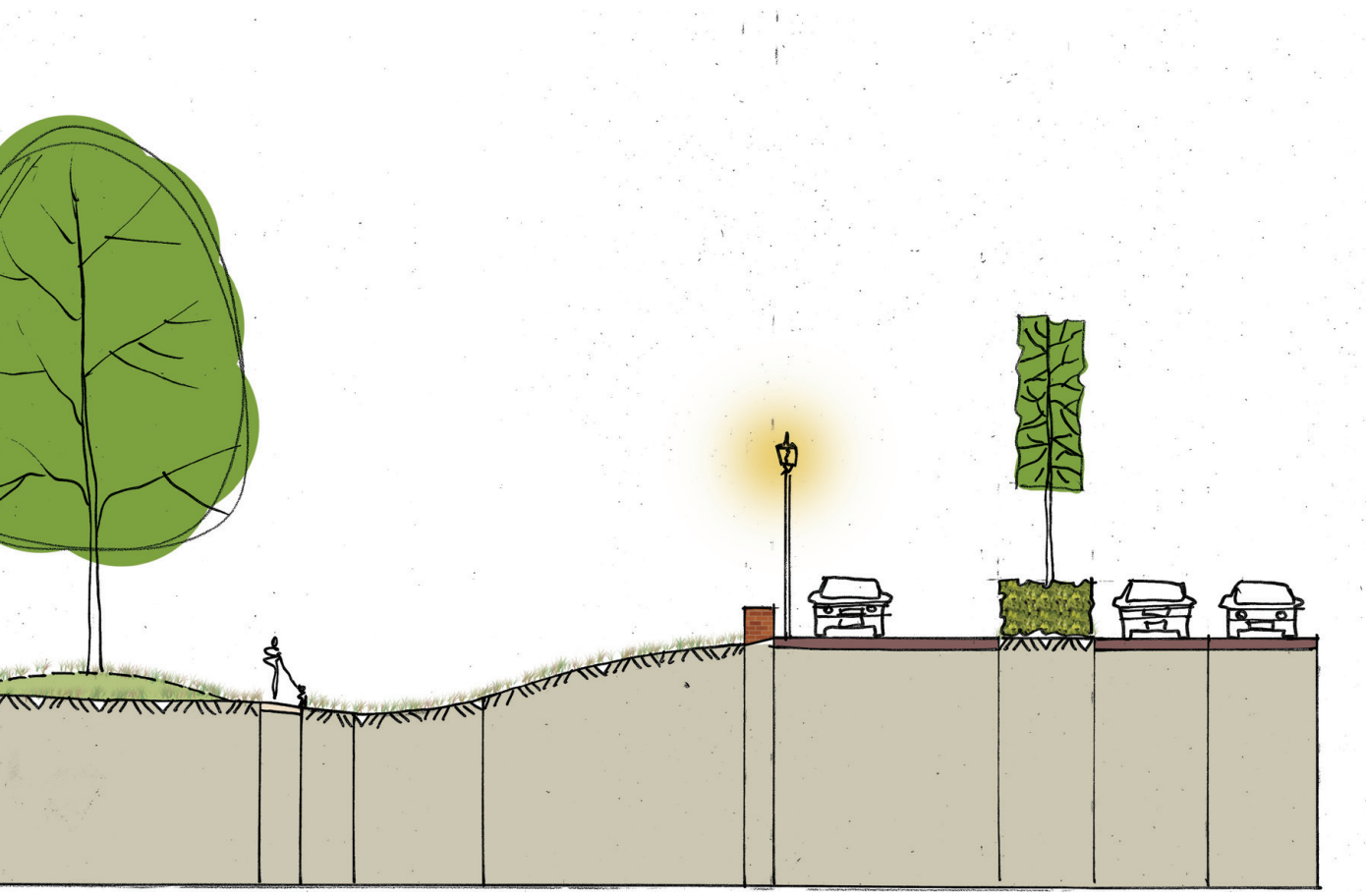

5.3 Deelgebied 3

Dit deelgebied betreft de locatie van de voormalige Maaspoort. Op dit moment is deze oude stadspoort nauwelijks herkenbaar, behoudens een tegeltje in de bestrating en het feit dat via deze doorsteek door de gracht het historische centrum wordt ontsloten.
Vanuit de visie is het streven om de herkenbaarheid van cultuurhistorische elementen en structuren te versterken. Dit hoeft niet te betekenen dat de poort letterlijk teruggebracht moet worden (voor zover daar overigens informatie over bekend is).
Er wordt een aantal mogelijkheden gezien om de Maaspoort meer betekenis te geven in de beleving van de openbare ruimte en de Groene Gracht in het bijzonder. Overigens kan overwogen worden om met behulp van archeologisch onderzoek de contouren van de oorspronkelijke poort beter in beeld te krijgen. Daarnaast kan studie naar kaartmateriaal een hulpmiddel zijn om deze informatie te verkrijgen, dit zal echter minder accuraat zijn.

Mogelijkheid 1
Door middel van een figuratie/contouren in de verharding kan de voormalige Maaspoort meer herkenbaar gemaakt worden. Denk daarbij aan natuursteen en/of staal, eventueel gecombineerd met verlichting. Gezien het feit dat de Maaspoort onderdeel uitmaakt van de historische vesting dient ook de bestrating van de rijbanen uitgevoerd te worden in gebakken klinkers (in plaats van asfalt en betonklinkers in de bestaande situatie). Het algehele beeld van de openbare ruimte dient een shared space karakter te krijgen, zoals ook toegepast bij het project 'Hart van Gennep'. Dit wil zeggen dat fietsers, voetgangers en auto's in principe gebruik maken van dezelfde ruimte, maar dat een logische ordening door middel van belijningen en ruimtelijke objecten aan de orde is. De bestaande beukenbomen kunnen blijven dienen als ruimtelijke poort in de derde dimensie.

< kaart deelgebied 3

1872

Banna

Mogelijkheid 2

In combinatie met het aanbrengen van de oorspronkelijke contouren van de poort in de verharding, kan ook een werkelijke 3-dimensionale poort worden ontworpen. Hierbij wordt niet gedacht aan een replica van de oude poort (voor zover daar informatie over bekend is), maar een symboliek van een poort, waar mijn werkelijk onderdoor of doorheen gaat. Vormgeving, materialisatie en positie zijn nader te bepalen.

huidige situatie aanduiding Maaspoort

huidige situatie Maasstraat

A
A

5.4 Deelgebied 4

Dit deelgebied omvat het gedeelte vanaf de Maaspoort tot aan het doorsteekje bij het voormalige stuwtje. In dit gedeelte liggen nu 3 a`4 verschillende deelgebiedjes, zoals het veldje met bomen direct naast de Maaspoort; een dicht begroeid bosje (voormalig tuintje); een speelveldje/-terreintje en een overgangsgebiedje naar het doorsteekje met het stuwtje. Het gehele gebied heeft al wel een lagere ligging, maar er ontbreekt een asymmetrisch profiel, en een duidelijk laagste punt. Rekening houdend met de visie worden de volgende ingrepen voorgesteld:

Beplanting
In de bestaande situatie is sprake van een optelsom van verschillende boomsoorten en plantwijze. Vanuit het sterven om een eenduidig beeld van de gracht te verkrijgen dient het bosje sterk uitgedund te worden (alleen enkele gezonde en waardevolle bomen kunnen blijven staan), waarmee de ruimtelijke samenhang en zichtlijnen tussen het noordelijk en zuidelijk gedeelte van de gracht wordt hersteld. Ten behoeve van het aanbrengen van het asymmetrische grachtprofiel moeten wellicht enkele bomen in dit deelgebied worden verwijderd of verplant, en kunnen enkele andere bomen worden bij geplant. Hierbij geldt: een beukenrij langs de buitenrand, een gevarieerd sortiment in de middenzone (zie visie) en op een enkele plek een boom langs de stadsmuur.

Profilering maaiveld
Dit gedeelte van de gracht ligt al beduidend lager dan de omgeving (Maaskempweg en binnenzijde stadsmuur). De profilering is echter vrij vlak, mede als gevolg van de inrichting als trapveldje. Voorgesteld wordt om het asymmetrische profiel waar mogelijk aan te brengen. Ter plaatse van het trapveldje zal het flauwe gedeelte nagenoeg horizontaal uitgevoerd worden. De uitkomende grond kan (gedeeltelijk) gebruikt worden om de rand langs de Maaskempweg op te hogen, zodat daar het nieuwe voetpad aangelegd kan worden. Door de gracht heen wordt een natuurlijk wandelpad aangelegd, dat verbinding legt met de paden ten noorden en zuiden van dit gracht gedeelte.

< kaart deelgebied 4

Maaibeheer
Conform deelgebied 1 en 2, echter het trapveldje zal intensiever gemaaid moeten worden. Verder dient ook hier de berm tussen het nieuwe voetpad en de Maaskempweg intensief gemaaid te worden, zodat een contrast ontstaat met het meer natuurlijke karakter van de gracht.

Speelvoorzieningen
Naast het trapveldje kunnen diverse speelvoorzieningen/speelaanleidingen verspreid in de gracht worden gesitueerd (zie richtbeelden).

Verblijfsmogelijkheden
Langs het nieuwe wandelpad kunnen zitbanken worden geplaatst, daarnaast kunnen ter plaatse van de voormalige torens ook zitmogelijkheden worden gecreëerd (type bank comform project 'Hart van Gennep').

Stadsmuur, poorten en torens
In dit gedeelte is de stadsmuur redelijk compleet aanwezig. Ter plaatse van de aantakking met de Doelen liggen de restanten van een voormalige toren verscholen in het bosje. Deze plek zou meer in het zicht gebracht kunnen worden, en eventueel gerenoveerd en/of meer geschikt voor verblijf gemaakt kunnen worden.

huidige situatie route binnen de stadsmuur

relikt oude toren

huidige situatie historisch element

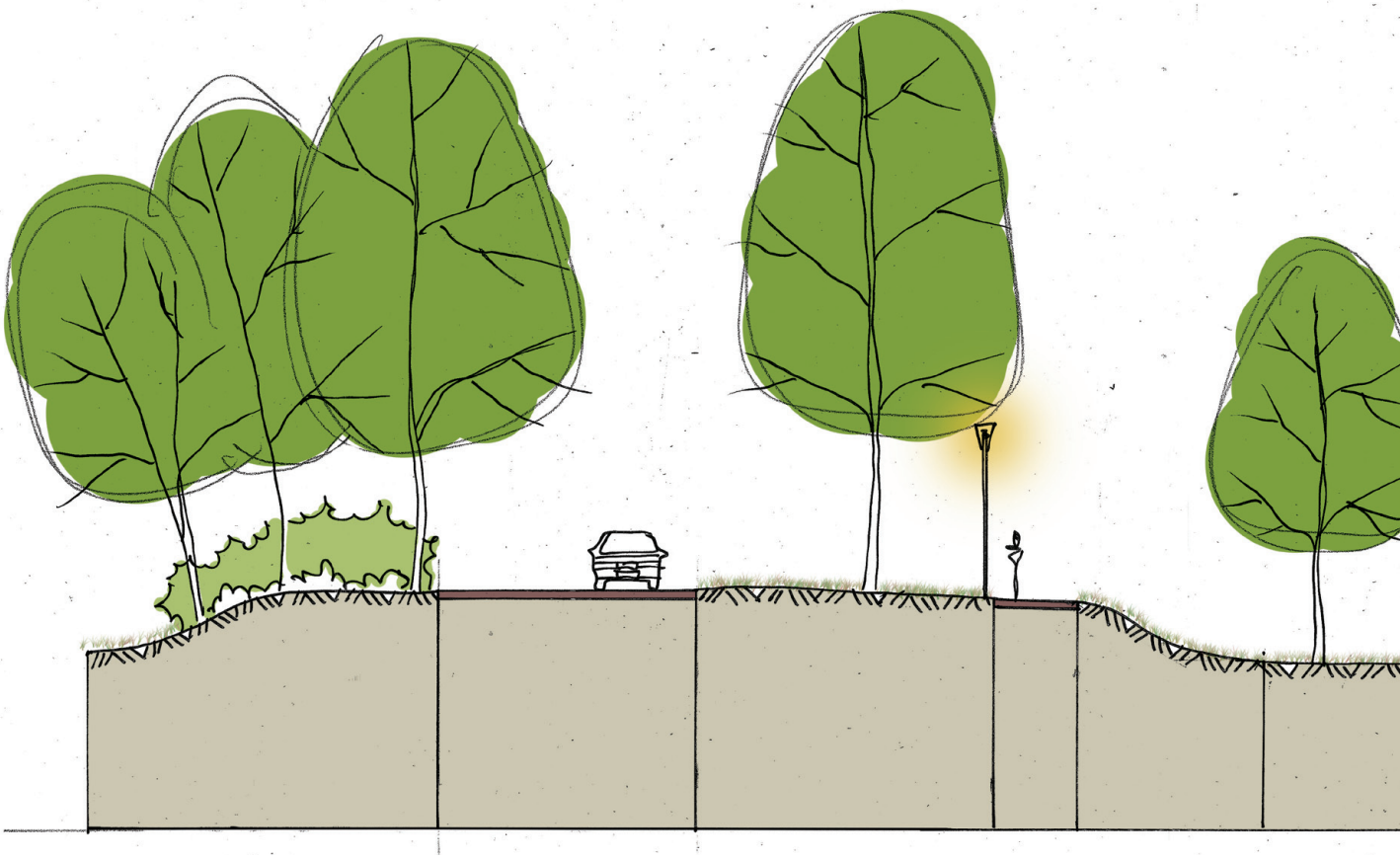

doorsnede A-A

Inrichting openbare ruimte

Conform deelgebied 1 en 2 dient ook hier de verharding langs de stadsmuur waar nodig vervangen te worden door gebakken klinkers, als ook de verlichtingsarmaturen. Langs de buitenrand is een nieuw voetpad gesitueerd, zodat voetgangers niet meer over de weg hoeven te lopen, en er een doorgaande wandelroute langs de gracht kan worden gerealiseerd. Lichtmasten en zitbanken conform deelgebied 1 en 2.

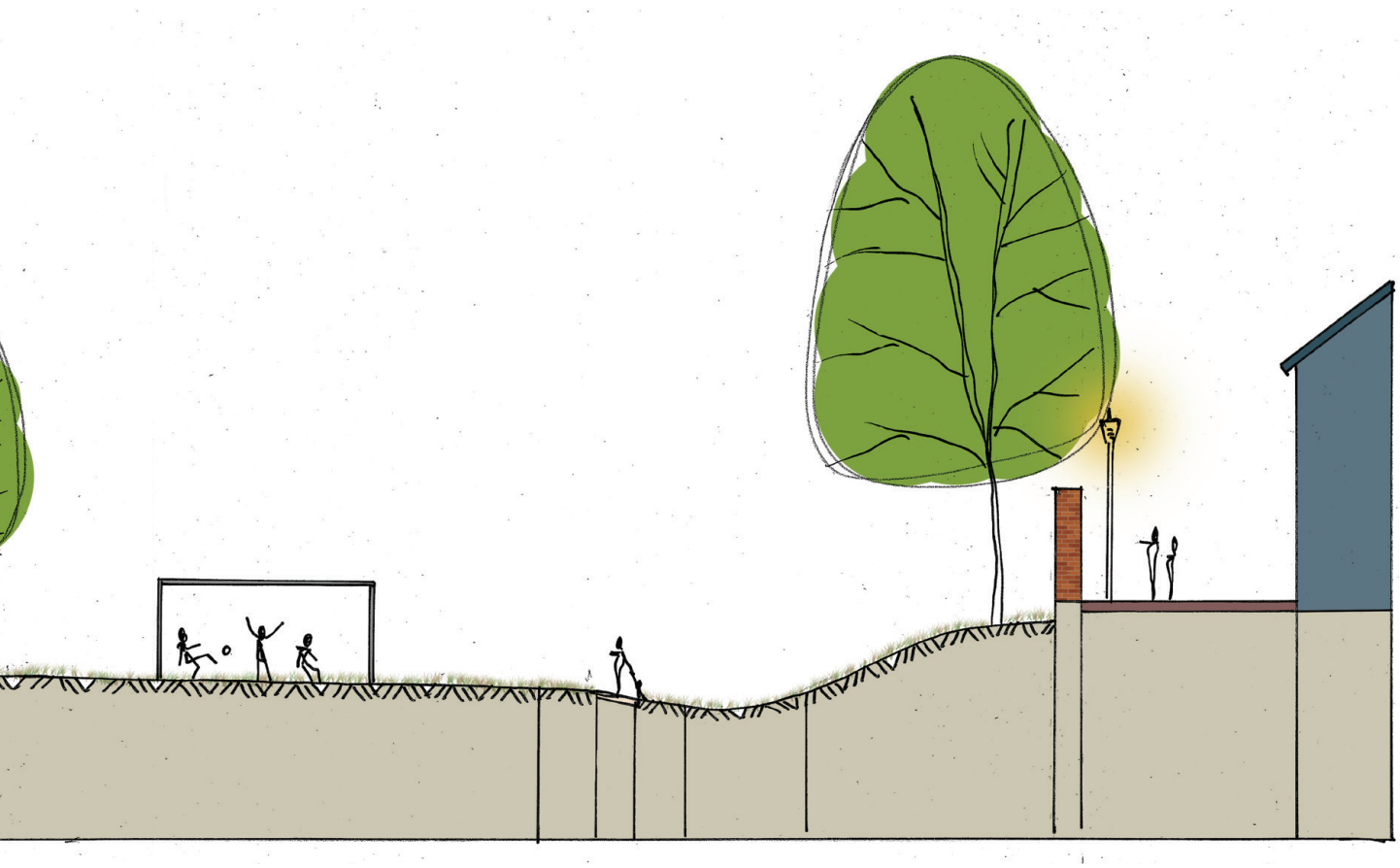

A
A
B
B

5.5 Deelgebied 5

Dit deelgebied omvat het gedeelte van de 'bocht' in de gracht. Kenmerkend hier zijn de restanten van voormalige tuintjes, in de vorm van hagen en fruitbomen, als ook een oud pomphuisje en poortjes in de stadsmuur. Omdat dit het geheugen is van een bepaalde tijdsperiode van de gracht, wordt voorgesteld deze elementen op te nemen in de nieuwe beoogde situatie. Verder speelt in dit gedeelte de behoefte van het uitbreiden van het parkeren, en zal het bestaande speeltuintje beter opgenomen moeten worden in het toekomstige beeld van de gracht.
De volgende ingrepen worden voorgesteld:

Beplanting
In dit gedeelte staan al veel bijzondere en volgroeide bomen. Uitgangspunt is om met deze bomen rekening te houden bij de nieuwe profilering van het maaiveld. Op een enkele plek kan aanvulling met nieuwe bomen plaatsvinden.

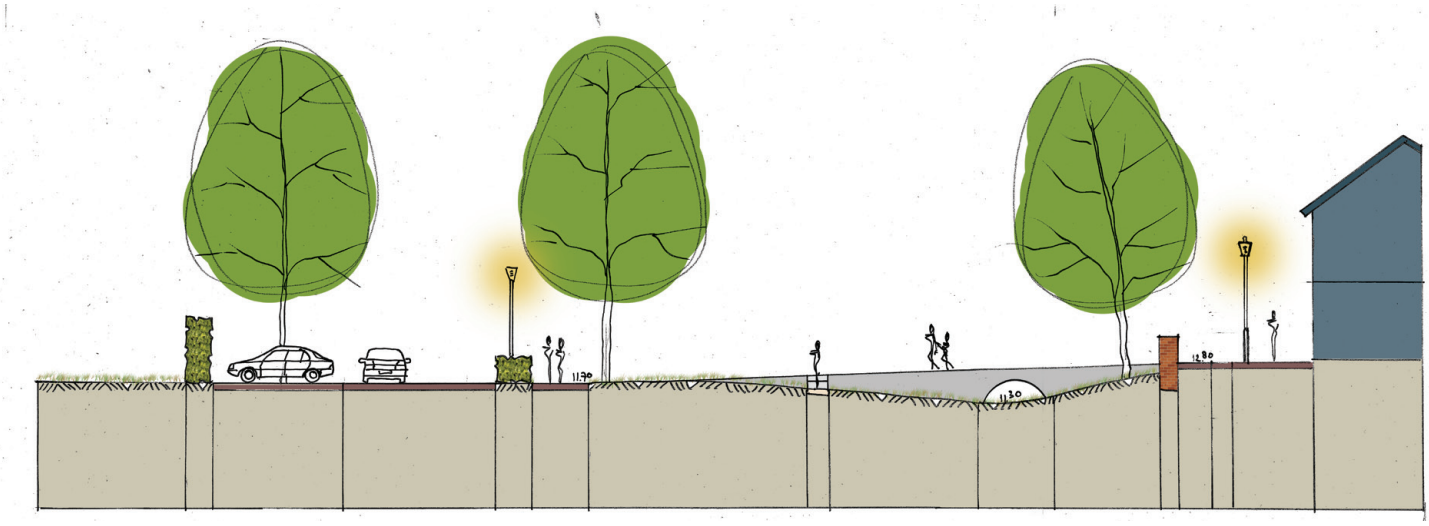

doorsnede A-A

< kaart deelgebied 5

Profilering maaiveld
Ook hier moet getracht worden het asymmetrische profiel aan te brengen, hoewel omzichtig omgegaan moet worden met bestaande elementen zoals oude bomen en hagen. Het doorsteekje/dijkje ter plaatse van het stuwtje is een cultuurhistorisch element uit een bepaalde tijdsperiode dat gehandhaafd kan blijven. Eventuele verbinding van water kan onder dit dijkje doorgebracht worden middels een duiker.
Ook hier kan een natuurlijk wandelpad door de gracht heen aangelegd worden, aansluitend op de andere deelgebieden.

Maaibeheer
Conform andere deelgebieden.

Speelvoorzieningen
Conform andere deelgebieden.

Verblijfsmogelijkheden
Conform andere deelgebieden.

Stadsmuur, poorten en torens
Ter plaatse van Maria-oord en de Noordwal ligt de muur niet meer op de oorspronkelijke plaats, maar een paar meter meer de gracht in. De aansluiting van de oude muur op de gerenoveerde toren is nog wel zichtbaar. Voorgesteld wordt om conform deelgebied 1 in de verharding de oorspronkelijke ligging van de muur zichtbaar te maken door afwijkende verharding.

Inrichting openbare ruimte
Voor het gedeelte binnen de stadsmuur geldt hetzelfde als de andere deelgebieden als het gaat om de verharding en de verlichting. Ook het voetpad aan de buitenzijde wordt hier gerealiseerd, maar heeft tevens als doel om een route te creëren van het nieuwe parkeerterrein naar de binnenstad. Deze route wordt aangesloten via een oversteek over de gracht naar een bestaande doorgang in de stadsmuur. Deze oversteek heeft geen historische betekenis en dient daarom op een afwijkende wijze gematerialiseerd en vormgegeven te worden (conform verbinding over gracht naar parkeerterrein Zuidwal).

historische haag

hoogteverschil

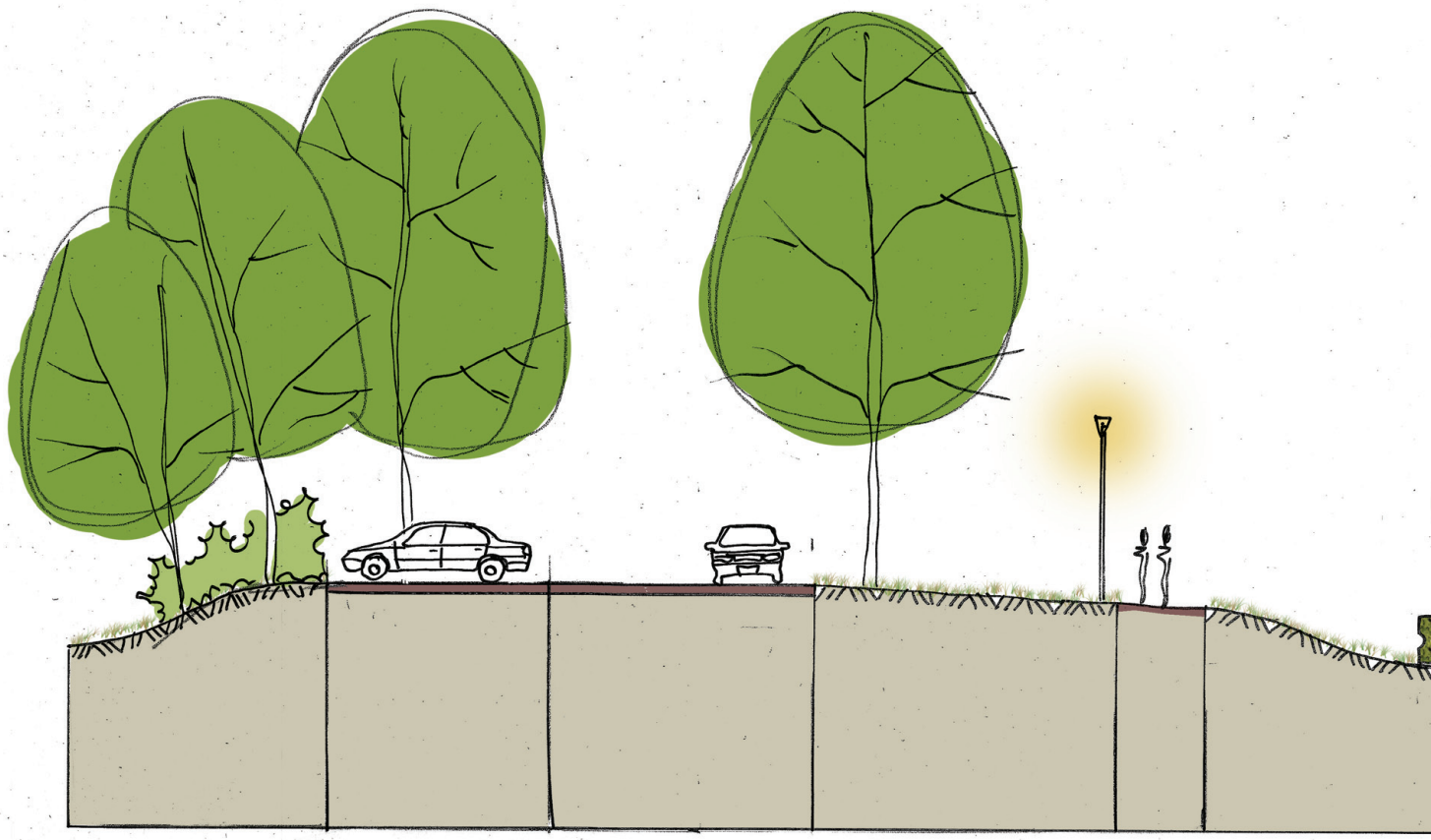

doorsnede B-B

Een belangrijke wijziging in dit gebied is het realiseren van een nieuwe parkeervoorziening langs het Melkstraatje. In tegenstelling tot de reeds eerder gerealiseerde parkeervoorziening bij de Martinustoren, wordt voorgesteld het principe van parkeren en rijden om te draaien. De auto's komen hiermee tegen de bestaande haag aan de buitenzijde aan te staan, en de bestaande bomen aldaar kunnen ingepast worden in de parkeerstrook. Daar voorlangs komt een nieuwe rijbaan, die voldoende breedte heeft om in- en uit te parkeren en in twee richtingen te kunnen gebruiken. Om het parkeren enigszins uit het zicht te brengen is een lage haag tussen het nieuwe voetpad en de rijbaan gesitueerd. Verlichting en verharding van het voetpad zijn conform de andere deelgebieden. Het nieuwe parkeerterrein kan worden uitgevoerd in betonklinkers, en eventueel met grasstenen ter plaaste van de parkeervakken voor een groen beeld. De ontsluitingsstructuur van het nieuwe parkeerterrein kan een directe verbinding vormen tussen het Melkstraatje en de Maaskempweg en volgt daarmee letterlijk de bocht van de gracht.

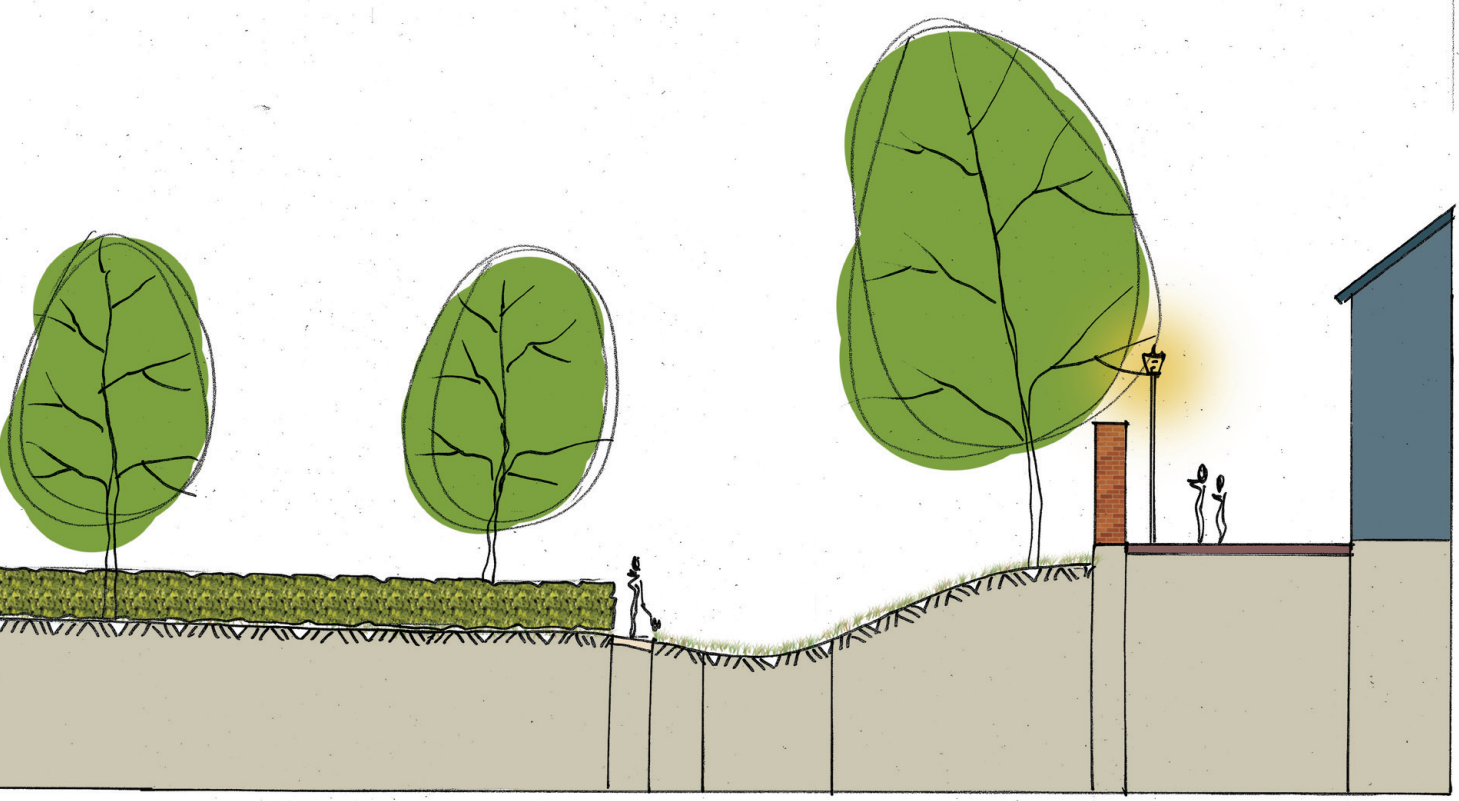

B
A
B
A

5.6 Deelgebied 6

Dit deelgebied omvat het gedeelte van de gracht ter plaatse van het huidige parkeerterrein en de recent gerealiseerde oversteek en Nieuwe Poort.
De profilering van de gracht voldoet hier al in grote mate aan het gewenste beeld, als ook de bomen in de gracht. De volgende ingrepen worden alsnog voorgesteld:

Beplanting
De bomen in de gracht voldoen al in grote mate aan het gewenste beeld. Indien het bestaande parkeerterrein echter heringericht gaat worden kunnen nieuwe bomen in de parkeerstrook aangebracht worden voor extra vergroening. Verder wordt voorgesteld om een lage haag te plaatsen tussen het parkeerterrein en de gracht, waardoor de auto's meer uit het zicht komen te staan.

Profilering maaiveld
Binnen het reeds aanwezige profiel dient een natuurlijk wandelpad aangelegd te worden, conform andere deelgebieden.

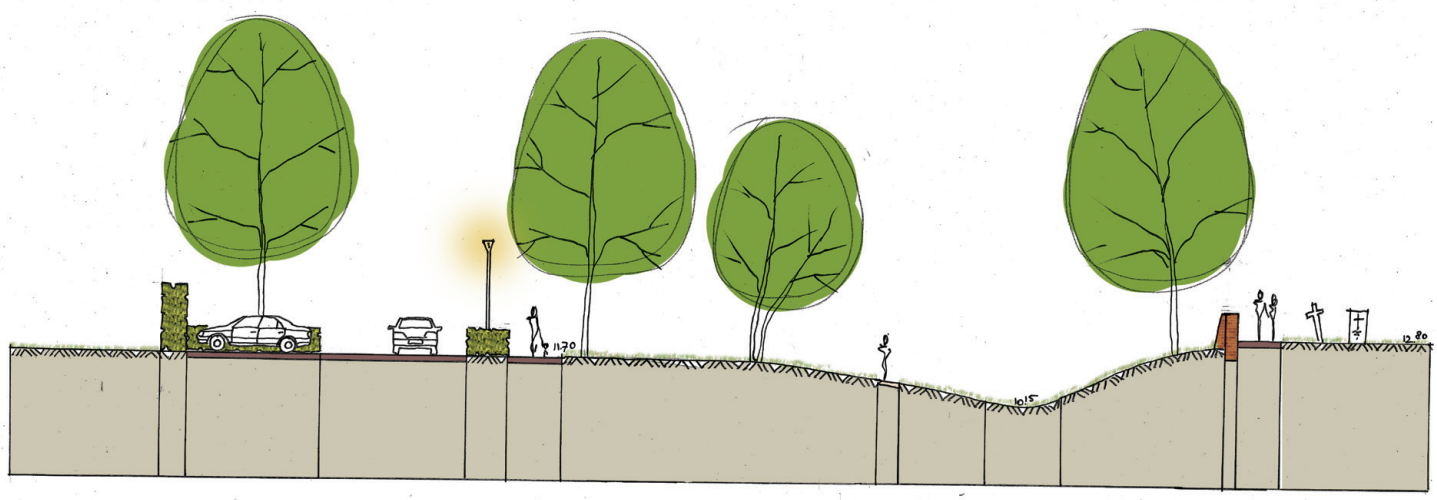

doorsnede A-A

< kaart deelgebied 6

Maaibeheer
Conform andere deelgebieden.

Speelvoorzieningen
Conform andere deelgebieden.

Verblijfsmogelijkheden
Conform andere deelgebieden.

Stadsmuur, poorten en torens
Recent is een doorgang gemaakt, waar ooit de 'Nieuwe Poort' gezeten heeft. Daarnaast wordt voorgesteld om langs de muur ter plaatse van de huidige bouwkavel een verbinding langs de stadsmuur te maken, die aansluit op de route naar de 'Nieuwe Poort'. Verder wordt voorgesteld om de route langs de stadsmuur te vervolgen via het recent heringerichte Martinustorenpleintje en de voorzijde van de Martinustoren, over de begraafplaats langs de stadsmuur. Er zou dan een uitgang moeten komen (eventueel afsluitbaar) die verbinding legt met de toekomstige ontwikkelingen langs de Niers.

Inrichting openbare ruimte
De route langs de stadsmuur dient uitgevoerd te worden conform de andere deelgebieden. Dit betekent met name voor de route over de begraafplaats dat bekeken moet worden hoe dat gemaakt kan worden rekening houdend met de bestaande situatie van graven en hoogteverschillen.

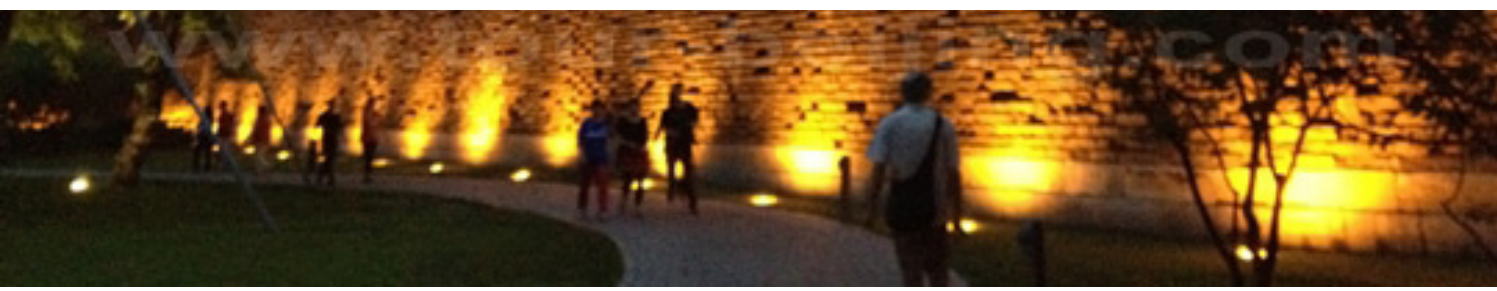

talud

oude stadsmuur vanaf de Groene Gracht

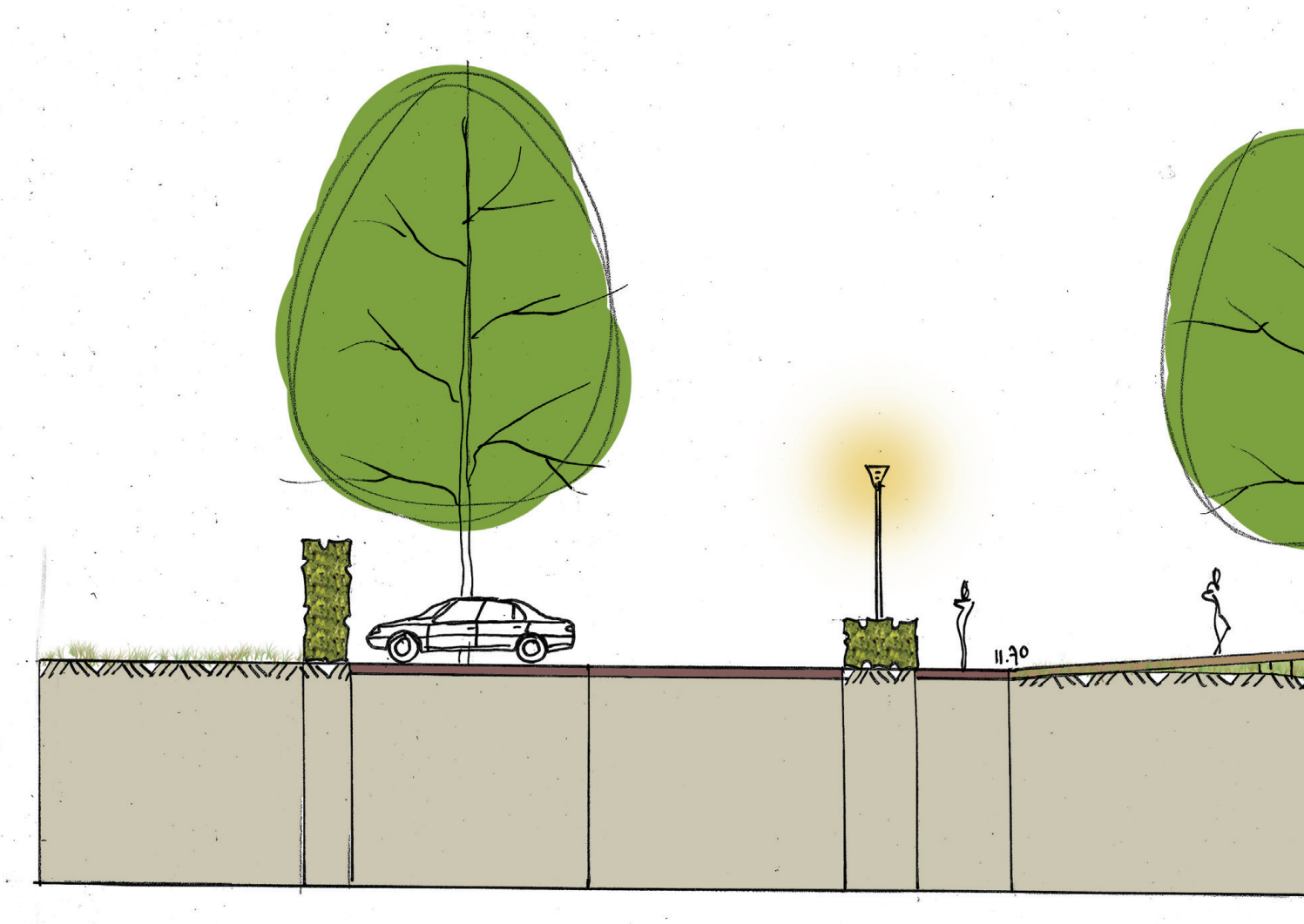

doorsnede B-B

Daarnaast wordt voorgesteld om het parkeerterrein her in te richten, conform het nieuwe gedeelte in deelgebied 5. Dit betekent dat het parkeren omgedraaid wordt (tegen de bestaande haag/erfgrens aan). Tevens wordt voorgesteld een vrijliggend voetpad te maken, met een haag tussen de rijbaan en dit voetpad. Dit voetpad ontsluit het parkeerterrein voor voetgangers, maar is tevens een doorgaande route langs de gracht richting de toekomstige ontwikkelingen langs de Niers.
Verlichting en verharding conform andere deelgebieden.

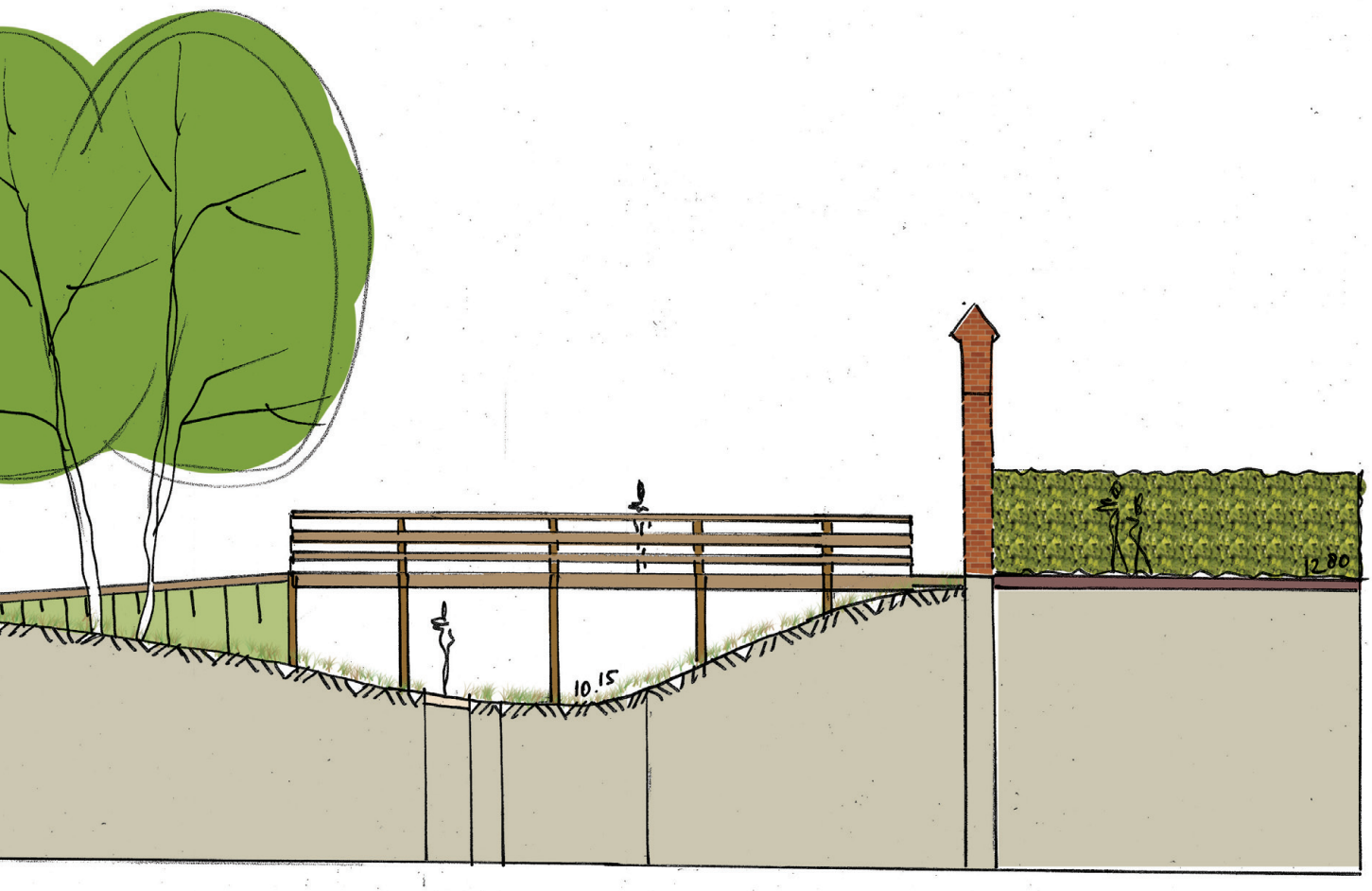

BIJLAGE 6

Op 25 september 2014 heeft er in het gebouw Pica Mare in Gennep een toelichting op de visie Groene Gracht plaatsgevonden aan belangstellenden en omwonenden.
In onderstaande notitie zijn de belangrijkste opmerkingen, wensen en aanvullingen op de visie vermeld, en voorzien van een toelichting/reactie vanuit de opstellers van de visie.

Algemeen:
De algemene reactie op de visie was erg positief. Nagenoeg alle aanwezigen hebben complimenten geuit op de inhoud van de visie. De meeste opmerkingen zijn dan ook van aanvullende aard, waarmee de visie nog verder versterkt zou kunnen worden. In enkele gevallen zijn kritische vragen gesteld die ondermeer te maken hebben met onderhoudsaspecten, en de termijn waarop het een en ander uitgevoerd zou kunnen worden. Met betrekking tot dit laatste punt is nog een keer door de projectleider van de gemeente gemeld dat de visie geen ontwerp is, en dat er op dit moment ook geen budgetten zijn waarmee (onderdelen van) de visie in uitvoering kunnen worden genomen. Er zal vooral gekeken moeten worden naar combinaties met andere projecten die zich wellicht in de toekomst gaan aandienen, zoals uitbreiding van parkeervoorzieningen en afkoppeling hemelwater en dergelijke. Tevens zal getracht worden vanuit onderhoud omvorming/aanpassing van de bestaande situatie uit te voeren.

Specifieke opmerkingen/vragen:

- *De gracht dient geen honden uitlaatgebied te worden, graag dit duidelijk aangeven en handhaven.*
  Antwoord: het is inderdaad niet de bedoeling dat het gebied een honden uitlaatgebied wordt. De gemeente zal dit meenemen in haar beleid voor honden uitlaatgebieden, en zo nodig voorzieningen/maatregelen treffen om dit te voorkomen.

- *Is het mogelijk de gracht rolstoeltoegankelijk te maken?*
  Antwoord: Door het grote hoogteverschil dat is ontstaan en nog verder zal ontstaan bij herinrichting van de Groene Gracht volgens de visie, is het niet mogelijk het lage gedeelte van de Gracht rolstoeltoegankelijk te maken. Dit zou zeer veel voorzieningen eisen zoals keerwanden en hellingbanen, en dit zal zeer veel afbreuk doen aan de belevingswaarde van de Gracht. Wel is er een nieuw verhard voetpad opgenomen in de visie aan de buitenzijde van de Gracht. Deze continue voetgangersroute maakt het mogelijk de Gracht te beleven over de gehele lengte, zonder onderbrekingen, en sluit aan op andere routes van en naar het centrum en woongebieden.

- *kunnen er bij de nieuwe fontein op het Jan Lindersplein meer bankjes geplaatst worden, omdat het een grote aantrekkingskracht heeft en er op dit moment te weinig zitgelegenheid is.*
  Antwoord: De gemeente zal kijken of binnen het project 'Hart van Gennep' nog mogelijkheden zijn om hierin te voorzien, eventueel kan een van de bestaande banken verplaatst worden richting de fontein.

- *in de visie is nu voorzien in het verspreid plaatsen van speelelementen door de hele gracht heen. De vraag is of het niet beter is om dit op enkele plekken te concentreren, waar daar de meeste behoefte aan is, aangezien kleine kinderen niet ver van huis gaan spelen.*
  Antwoord: wellicht is het beter om speelvoorzieningen voor kleine kinderen geconcentreerd bij de woonomgeving te plaatsen, en enkele andere speelobjecten voor de oudere jeugd wel verspreid in de Gracht op te nemen, waarbij vermeld moet worden dat de speelvoorzieningen een meer avontuurlijk en natuurlijk karakter dienen te krijgen.

- *Over het behouden van de oude meidoornhagen wordt verschillende gedacht. Er zijn mensen die liever één zelfde beeld voor de hele Gracht zien, zonder meidoornhagen, andere zien dit toch liever behouden omdat het een aantrekkelijk gegeven is en iets zegt over de verschillende tijdsperioden van de Gracht.*
  Antwoord: vooralsnog gaat de visie uit van het handhaven van de meidoornhagen.

- *in de visie wordt gesteld dat de bestaande bankjes gedateerd zijn, terwijl deze bankjes destijds onderdeel uitmaakten van de typische 'Gennepse stijl' van bankjes. Gevraagd wordt of deze bankjes opgeknapt en hergebruikt kunnen worden.*
  Antwoord: mogelijkheid van behoud en herbruik van bankjes wordt onderzocht.

- *kan er een amfitheater komen in de Gracht aan de zijde van Zuidwal?*
  Antwoord: er is al een tribune gemaakt aan de zijde van het Jan Lindersplein. Deze moet uitnodigen tot gebruik van een tijdelijk podium tegen de toekomstige muur aan de Zuidwal. Een dubbele tribune/amfitheater is niet zinvol.

- *verbinding Zandstraat-Poststeeg richting het Straatje is van belang voor ouderen (korte route), kan er daarom een verbinding in deze route over de Gracht gemaakt worden?*
  Antwoord: Door de verdiepte ligging van de Gracht zal het een soort van brug/loopplank moeten zijn. Dit brengt relatief hoge kosten met zich mee, maar is niet onmogelijk. De haalbaarheid hiervan zal in de toekomst moeten blijken.

- *kan er in de winter een ijsbaantje in de Gracht gemaakt worden bij het Jan Lindersplein, waarbij dan het gras verhard moet worden?*
  Antwoord: extra verharding in de Gracht is niet wenselijk vanuit de visie dat de Gracht groen moet zijn. Er is al veel verharding op het Jan Lindersplein aanwezig dat wellicht gebruikt kan worden voor een ijsbaan.

- *kan het gebiedje/paardenweitje ten westen van de Gracht betrokken worden bij de Groene Gracht?*
  Antwoord: valt buiten de scoop van deze opgave.

- *in algemene zin is het onderhoud van de Gracht in de huidige situatie niet optimaal, hoe zal dat zijn in de toekomst als de groene Gracht meer gebruikt gaat worden en meer betekenis krijgt?*
  Antwoord: in de beoogde toekomstige situatie van de Groene Gracht wordt extensiever onderhoud nagestreefd, dus per saldo zal er niet meer onderhoud nodig zijn, ondanks de belangrijkere betekenis en gebruik van het gebied.

COLOFON

Gemeente
GENNEP

MTD
LANDSCHAPSARCHITECTEN